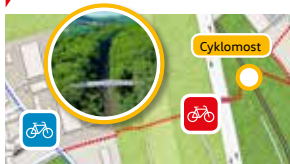

Plány Dúbravky
v roku 2021

STRANA 4

Feldekovi
mimozemšťania?

STRANY 10 - 11

Aké sochy
skrývajú ulice?

STRANY 14 - 15

Fedákova ako
súčasť knihy

STRANY 22 - 23

Spevom búrajú
stereotypy

STRANA 24

Legendárna trénerka -
Dúbravčanka

STRANA 26

MESTSKÁ ČASŤ OPÄŤ PREŽILA TESTOVACÍ VÍKEND

Testy boli testom samospráv

Niekoľko dní rokovali, niekoľkokrát avizovali informovanie, nakoniec rozhodli, hoci potom opäť pozmenili. Isté nakoniec bolo to, že testovanie na Covid-19 bude, avšak iné než na jeseň. V nedeľu 17. januára o tom rozhodla Vláda SR. Celoplošné testovanie zmenila na kontinuálny skrýning..

LUCIA MARCINÁTOVÁ

Testovanie neprebehlo celoslovensky počas jedného víkendu, ale na otestovanie mal človek čas od 18. januára deväť dní. Samosprávy dostali za úlohu pripraviť dostatok odberných miest tak, aby sa každý na test pokojne dostal. Negatívnymi testami sa totiž musia obyvatelia preukazovať od stredu 27. januára.

Mestské časti tak intenzívne pripravovali, rokovali, riešili, ale aj si pomáhali, ako to zvládnuť. Kde zohnať lekárov, zdravotníkov, ľudí do odberných tímov. Dúbravka nebola výnimkou. Starosta Martin Zaťovič zvolával na každý deň testovacieho týždňa zasadnutie krízového štábu.

„Mestská časť sa na testovanie pripravovala ešte skôr, než vláda vydala definitívne rozhodnutie o testovaní. Riešili sme napríklad počet odberných miest, kontrolovali stavy ochranných prostriedkov,“ opisuje starosta. „Čakala nás výzva, ako v núdzovom stave zohnať zdravotníkov, dobrovoľníkov a zabezpečenie každého odberného miesta nielen personálne, ale aj ochrannými pomôckami, upratovaním, dezinfekciou, zabezpečením stravy a podobne.“

V Dúbravke bolo počas testovacieho víkendu 23. – 24. januára 18 odberných miest, z toho 16 organizovala mestská časť a dve miesta v autobusoch pripravil magistrát.

Viac na str. 5

REZIDENČNÝ PROJEKT ROKA PRINÁŠA HORÚCE SVETOVÉ TRENDY

Vďaka Čerešňiam môže Dúbravka rásť

Rezidenčný projekt roka prináša do Bratislavy horúce svetové trendy v bývaní s hlavným dôrazom na posilňovanie susedskej komunity. Čerešne fine living búrajú predsudky o živote na predmestí a vnútroblkoch bez nápadu či identity. Pomocou rafinovaných architektonických riešení sa Čerešne postarajú o pohodlie nielen samotných rezidentov, ale všetkých Dúbravčanov. Spolu s novým priestorom na bývanie tak Dúbravka získa oveľa viac – rozvinutejšiu infraštruktúru a rozšírené možnosti na kvalitné trávenie aktívneho voľného času. Pozrite si, ako vyzerá mestotvorba v praxi. (Pokračovanie na 7. strane)

inzercia

Vyzeralo to, že o víruse bol rok 2020, no ten nový sa zatiaľ javí podobne. Obmedzenia, opatrenia, testovanie a možno neskôr aj očkovanie a postupné uvoľňovanie. Termíny zatiaľ nejasné. Isté je, že život sa ani s koronou nezastavil. Dúbravka plánuje, pracuje. Na čom a čo chystá, sme zisťovali na jednotlivých oddeleniach miestneho úradu.

LUCIA MARCINÁTOVÁ

Zmeny, ktoré si zrejme nevšimne iba málokto. Zmeny okolo nás. Väčšie či menšie na ihriskách, športoviskách, parkoch, no aj drobné každodenné v uliciach. Všetko zastrešuje Oddelenie životného prostredia, odborní zamestnanci i pracovníci v teréne.

Tento rok sa plánuje pokračovať v pestrom kvetinovom projekte. Ide o záhony cibulovín v trávnatých porastoch, ktoré vítajú jar rozkvitnutím vo viacerých lokalitách. Dúbravku skrášľujú už štvrtý rok.

„V tomto roku chceme pridať nové plochy kvitnúcich záhonov,“ približuje Mária Smiešková, vedúca Oddelenia životného prostredia. V súvislosti so zeleňou a verejným priestorom mestská časť bude pokračovať vo výsadbe stromov a v starostlivosti o zeleň.

Mestská časť má tento rok dokončiť aj veľký projekt revitalizácie verejného priestoru na Hanulovej ulici. Ide o premenu na území väčšom než 2500 metrov štvorcových, ktorá sa má skončiť až záverom tohto roka. Zahŕňa multifunkčné športovisko, lezeckú stenu, detské ihrisko pre menších, originálnu šmykľavku s využitím terénu, pódium pre komorné vystúpenia, podujatia a najmä premenu betónovej a asfaltovej plochy na zelenú, prírodnú. Projekt vznikol vďaka spolupráci a prostredníctvom externých zdrojov, ktoré sa mestskej časti podarilo získať z Úradu vlády a magistrátu hlavného mesta.

Novinkou vo verejnom priestore bude tiež osadenie ležadl na pohodlné posedenie, relax alebo čítanie knihy v parkoch.

► ČO PLÁNUJE DÚBRAVKA V ROKU 2021? OPRAVOVAŤ,

Nové kuchyne, aj auto na rozvoz

NOVINKY NA IHRISKÁCH,
VIAC KONTAJNEROV

Postupné opravy, úpravy i dopĺňanie hracích prvkov. Zmeny sa tento rok dotkajú ihrisko v areáli Materskej školy Galbavého. Nové hracie prvky pribudnú na ihriskách Ožvoldíkova pod Základnou školou Pri križi a na ihrisku na Karola Adlera pri bývalej tanečnej škole Jagermajster. „Úpravy a opravy plánujeme aj na ďalších ihriskách, napríklad v Parku Pekníkova či na ihrisku Nejedlého,“ dodáva Mária Smiešková.

Novinkou pre mladých by mala byť pumptracková dráha, ktorá má vzniknúť na Talichovej ulici. Aktuálne je v štádiu projektovania.

Oddelenie životného prostredia pokračuje i tento rok v pravidelnom upratovaní a čistení ulíc, zberoch elektroodpadu či nebezpečného odpadu, plánuje aj väčšie čistenie v rámci Dňa Zeme či viac veľkokapacitných kontajnerov, pristavených pre obyvateľov bezplatne.

PLÁNOVANIE, CYKLODOPRAVA,
PARKOVANIE

Zmeny na uliciach sa týkajú aj dopravy a opráv komunikácií. Oddelenie územného rozvoja plánuje každoročné opravy výtlkov po zime, pokračovať chce aj tento rok v obnove chodníkov. Má ísť o výmenu asfaltových povrchov najhorších chodníkov z hľadiska priechodnosti, a to najmä v lokalitách Sokolíkova, Nejedlého, Lipského, Batkova, Považanova, Bazovského....

Mestská časť bude pokračovať aj v prípravách na parkovacu politiku. „Tento rok plánujeme vytvoriť okolo sto nových parkovacích miest z ekologic-

PLÁNY DÚBRAVKA 2021

- Nové plochy kvitnúcich záhonov
- Obnova ihriska v Materskej škole Galbavého
- Nové hracie prvky – ihriská Nejedlého, Karola Adlera (bývalá osmička), Ožvoldíkova, Park Pekníkova.
- Ležadlá – oddychové posedenie vo verejných priestoroch
- Pumptrack na Talichovej
- Revitalizácia verejného priestoru Hanulova
- Viac pristavovaných veľkokapacitných kontajnerov
- Obnova a dopĺňanie mestského mobiliáru – lavičky, koše
- Oprava chodníkov a komunikácií vo viacerých lokalitách - Sokolíkova, Nejedlého, Lipského, Batkova, Považanova, Bazovského....
- 100 nových parkovacích miest z ekologických dlaždíc vo viacerých lokalitách
- Príprava podkladov pre rezidentské parkovanie v prvej etape
- Procesy a prípravy – Urbanistická

- štúdia zóny Pod záhradami, Urbanistická štúdia v lokalite Dúbravcentrum, príprava územného plánu zóny v lokalite Dolné Krčace
- Príprava cyklotrasy od križovatky Agátova – Dúbravčická po areál Penati, cyklocesta Dúbravka-Lamač – vydané stavebné povolenie, cyklotrasa od križovatky Dúbravčická po cyklocestu
- Rekonštrukcia kuchýň – Materská škola Ušiakova, Materská škola Galbavého
- Rekonštrukcia kuchyne – Základná škola Nejedlého
- Príprava na rozšírenie kapacít pre ZŠ Nejedlého – v objekte školy na Bilíkovej 34
- Rekonštrukcia sociálnych zariadení, plynového kotla a šatní v Dome kultúry Dúbravka
- Nové auto pre skvalitnenie rozvozu stravy seniorom do domácností
- Letný umelecko-remeselný tábor ÚLET

kých dlaždíc vo viacerých lokalitách,“ približuje Pavel Gašparovič, vedúci Oddelenia územného rozvoja. „Prípravujeme tiež podklady pre rezidentské parkovanie v prvej etape.“

Z územného plánovania oddelenie pripravuje na tento rok dorokovanie Urbanistickej štúdie zóny Pod záhradami a zaradenie do pripravovaných zmien

a doplnkov s cieľom zachovania zelene v Parku Pod záhradami. „Venovať sa budeme aj obstaraniu a vypracovaniu koordinačnej urbanistickej štúdie v lokalite Dúbravcentrum, čiže zosúladeniu investičných zámerov v centre mestskej časti,“ vysvetľuje vedúci oddelenia. „V spolupráci s Karlovou Vsou chceme pripravovať zadanie a obstaranie územné-

Anketa: Máme tu nový rok. Ak by ste mohli, čo by ste v Dúbravke

ZDENKA MRAVCOVÁ,
členka Rady seniorov

Čo by sme radi obnovili, je život pred koronou. Čo sa týka opráv, upozorňujem na zlý stav časti chodníka na Tra-

novského. Po rozhovore s obyvateľmi by bolo potrebné osadiť viac lavičiek. V Dúbravke sa už dlhobojšie upozorňuje na chýbajúci park, kde by sa stretávali ľudia.

DANIELA MLYNÁROVÁ,
Združenie rodičov ZŠ Pri križi

Veľmi by sme sa tešili obnove futbalového ihriska v areáli ZŠ Pri križi. Dalo by sa využívať ako iné ihriská v okolí,

ak by bola sieť okolo celého ihriska a vymedzený vstup. Voľný vstup umožňuje vandalom poškodzovanie. Ide o porušené mantinely, potrhané siete, odpad a podobne.

PETER OSWALD,
spevák, tenor

Čo by som si želal v našej mestskej časti nielen v tomto roku, to sú úsmevy na tvárach všetkých Dúbravčanov.

A čo by som si želal v uliciach? Rád by som zvalil budovu bývalej pošty, ktorá stojí pri frekventovanej Saratovskej ulici a električkovej trati. Roky chátra, rozpadáva sa.

ALEXANDRA PALKOVIČ,
andragogička, trénerka pamäti

Je zrejme, že v Dúbravke sa veľa vecí mení k lepšiemu. Oceňujem, že tím okolo pána starostu sa snaží. Vidno opravu

ciest, školských areálov. Mrzí ma, že často vidieť aj to, ako sa tu stavia „halabala“. Uvítala by som miernejšiu výstavbu s ohľadom na prírodu, ktorá nás tu ešte obklopuje.

SADIŤ, MENIŤ VEREJNÝ PRIESTOR

pumptrack stravy seniorom

ho plánu zóny v lokalite Dolné Krčace.“

Tento rok by sa mali v Dúbravke pohnúť aj cykloprojekty. Mestská časť bude pripravovať podklady pre územné a stavebné povolenie cyklotrasy od križovatky Agátova – Dúbravčická, až po areál Penati. „Do konca februára by malo byť vydané právoplatné stavebné povolenie na cyklost do Lamača,“ hovorí Gašparovič. Povolenie pripravuje a vydáva stavebný úrad Lamač. K plánom patrí tiež cyklotrasa od križovatky Dúbravčická po cyklost, ktorý má ústiiť v lamačskej ulici Podháj.

ŠKOLY – KUCHYNE, TELOCVIČNE, ZATEPLENIE

Nielen na ihriskách či verejných priestoroch, no mestská časť plánuje opravy aj vo vnútri, vo svojich budovách, školách či v kultúrnom dome. Niektoré sú závislé od získania externých zdrojov,

z dotácií a grantov, o ktoré sa mestská časť uchádzala alebo ich plánuje podať.

„Aj tento rok budeme pokračovať v rekonštrukcii školských kuchýň,“ prezrádza František Novák, vedúci Oddelenia hospodárskej správy miestneho úradu. Počas letných prázdnin by sa tak malo pracovať v Materskej škole Ušiakova a v Materskej škole Galbavého. Okrem materských škôl mestská časť plánuje aj kompletnú rekonštrukciu kuchyne Základnej školy Nejedlého. V súvislosti so školou na Nejedlého mestská časť pripravuje aj rozšírenie kapacity v školskom objekte na Bilíkovej 34.

Medzi plánované a nutné opravy Dúbravky patrí rekonštrukcia strechy budovy miestneho úradu na Žatevnej 4, sociálnych zariadení, šatne a plynového kotla v Dome kultúry Dúbravka.

V prípade získania dotácií chce mestská časť zatepliť objekty dvoch materských škôl, ktorým zateplenie doposiaľ

chýba – Materská škola Damborského a Materská škola Bazovského.

V zimných mesiacoch mestská časť dokončí veľkú rekonštrukciu malej telocvične na Základnej škole Pri križi, ktorá prebieha aj vďaka dotácii z hlavného mesta. V prípade, že sa Dúbravke podarí získať externé zdroje i tento rok, chystá rekonštrukciu ostatných malých telocviční – na Základnej škole Nejedlého, Základnej škole Sokolíkova a Beňovského.

V lete pred dvoma rokmi mestská časť rekonštruovala veľké telocvične na všetkých svojich štyroch základných školách.

KNIŽNICA A ÚLET

O rekonštrukciách, opravách i dotáciách hovorí aj vedúci Oddelenia kultúry Ľubo Navrátil. „V miestnej knižnici by sme na základe projektu predloženého

ministerstvu kultúry chceli zrekonštruovať oddelenie detskej a odbornej literatúry a zariadiť ich novým knižničným nábytkom.“

V súvislosti s protipandemickými opatreniami a obmedzeniami majú tradičné i nové plánované podujatia v Dúbravke tento rok neistú budúcnosť. „V zásade nám neumožňujú dlhodobu plánovať podujatia, zatiaľ sa pripravujeme len na Letný tábor umeleckých remesiel ÚLET, ktorý sa bude konať pravdepodobne od 12. júla do 6. augusta v Dome kultúry Dúbravka,“ dodáva Ľubo Navrátil.

NOVÉ ÚLOHY, VÝZVY

Aj počas lockdownu a obmedzení Oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva pracuje naplno, a nie na sto, ale minimálne na minimálne stodvadsať percent. V súvislosti s pandemiou sa musí vysporiadať s novými úlohami, výzvami.

Opatrovateľská služba pomáha počas celého roka, nemôže si dať pauzu ani v čase obmedzení. Podobne sa nemohlo stopnúť ani poradenstvo, ktoré v čase lockdownu prebieha telefonicky či mailovo.

„Zabezpečujeme stravu pre seniorov a rozvoz stravy do domácností pre seniorov počas celého roka, aj počas lockdownu,“ hovorí Dominika Malačinová, vedúca Oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva. „Rovnako zabezpečujeme výdaj obedov pre seniorov na Základnej škole Sokolíkova a Strednej priemyselnej škole Karola Adlera, no pre aktuálnu situáciu iba cez výdajné okienko. Pokračujeme tiež v celoročnom požičiavaní zdravotníckych pomôcok a vzdelávacích aktivítach pre seniorov, a to buď osobne alebo prostredníctvom médií a technológií.“

Medzi tohtoročné plány a novinky patrí napríklad auto. „Plánujeme ho pre skvalitnenie služby – rozvoz stravy do domácností,“ vysvetlila vedúca oddelenia. „Chceme taktiež schváliť strategický dokumentestskej časti Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2022-2026.“

Novinky sa tento rok dotýkajú aj školsťva. Ide o povinnú materskú školu pre päťročných či zrušenie takzvaných obedov zadarmo.

najradšej obnovili, opravili?

LENKA BALÁŽOVÁ, OZ Späť pod stromy

Napríklad oprava povrchu antuky na bežeckom okruhu na Adlerke alebo výmena za tartan. Máme pešiu zónu na Nejedlého,

možno by sa jej hodilo doplniť výsadbu, mobiliár či petangový priestor. Uvítala by som vybudovanie chodníka smerom od hasičov do Borov, cez podchod.

MANŽELIA BRUNOVSKÍ, Denné centrum 4

Pri pohľade na ulice Dúbravky vidím, ako je všade plno zaparkovaných áut. Trápi nás to pri pohľade, prechádzkach. S manželkou by sme preto navrhovali riešenie výstavbou poschodového parkoviska, napríklad takého parkovacieho domu, ako je pri Kauflande na Trnavskej ulici.

kou by sme preto navrhovali riešenie výstavbou poschodového parkoviska, napríklad takého parkovacieho domu, ako je pri Kauflande na Trnavskej ulici.

BETKA TOMÁŠOVÁ, Denné centrum 4

V Dúbravke bývam veľmi dlho a som celkom spokojná, ale potešilo by ma, keby autobus chodil aj na koniec Drobného ulice.

Kedysi autobus chodieval k bývalej Tesle, takže sa tam má aj kde otáčať. Myslím, že ľudia by to uvítali. Ak by sa to podarilo, vopred aj v ich mene ďakujem.

MIROSLAVA JANUŠICOVÁ, Združenie rodičov ZŠ Nejedlého

Radi by sme videli školské ihrisko doplnené o rôzne preliezky, bežeckú dráhu, či cvičiace stroje pre malých aj veľkých. Aby mohlo ešte lepšie slúžiť školákovi počas vyučovania a širokej verejnosti na športovanie aj oddych po vyučovaní.

služít školákovi počas vyučovania a širokej verejnosti na športovanie aj oddych po vyučovaní.

Pripravila: Lucia Marcinátová

Bratislava stopla hazard

Od 1. januára 2021 hlavné mesto zakázalo umiestňovanie herní a kasín na svojom území. Rozhodli o tom bratislavskí poslanci na decembrovom zastupiteľstve.

Herňa funguje dnes v blízkosti školy.

Keď im vyprší licencia, novú nedostanú. Tak by sa mali postupne pozatvárať herne a kasína, ktoré dnes fungujú v hoteloch, motelloch, penziónoch či budovách na obchod a služby, kultúrnych domoch a v iných objektoch. Tieto licencie platia väčšinou v termíne do konca roka 2023-2024.

Nové žiadosti o umiestnenie herne či kasína na území hlavného mesta už dostali stopku. Vyplýva to zo všeobecne záväzného nariadenia, ktoré bratislavskí poslanci schválili na poslednom vlnajšom rokovaní.

Mesto tak vyhovel novej petícii za zákaz hazardu, za ktorou stoja občianski aktivisti z iniciatívy Zastavme hazard. Petícia obsahovala viac než 70 000 platných podpisov obyvateľov mesta. Bratislavčania sa ňou vyjadrili, že pre hazard prichádza na území mesta k narušovaniu verejného poriadku. V Bratislave fungovalo vlni 89 herní, dve prevádzky binga a šesť kasín.

Absolútny zákaz herní v Bratislave už platil, no len od mája 2017 do 28. decembra 2018. Vtedy prijaté všeobecne záväzné nariadenie však nebolo v súlade so zákonom. Aj tomuto zákazu predchádzala petícia. V máji 2015 ju spustili vtedajší primátor Ivo Nesrovnal a starostovia bratislavských mestských častí.

(lum)

NEZNÁMI VANDALI POŠKODILI SOCHU NA BRIŽITSKEJ

Socha Panny Márie je späť

Bol to smutný vianočný príbeh, ale so šťastným koncom. Sochu Panny Márie Lurdskej daroval pre Dúbravku Trnavčan, ešte pred Štedrým dňom tak opäť stála v jaskyni pod kaplnkou.

LUCIA MARCINÁTOVÁ

Fotografia prekvapila, zarmútila i pobúrila zároveň. Zachytávala sochu Panny Márie Lurdskej bez hlavy, jej kúsky ležali porozbíjané okolo. Miesto stíšenia, pokoja, zamyslenia, akým je toto priam pútnické miesto v Dúbravke, utrpelo. Pár dní pred Vianocami niekto poškodil sochu, ktorá je dominantou kópie Jaskyne zjavenia z francúzskych Lúrd.

TISÍCE REAKCIÍ, PONUKY POMOCI

Hlásenie je už na polícii, okamžite dávame výzvu na sociálnu sieť, kto niečo videl, spozoroval. Hľadajú sa vandali, stopy. Prekvapuje veľký záujem, reakcie. Ozývajú sa Dúbravčania i obyvatelia zo Slovenska, chcú vyjadriť solidaritu, prispieť na obnovu, pomôcť. Odrazu prišla správa aj od Radovana Slovák z Trnavy. Má Sochu Panny Márie Lurdskej a chce ju darovať. Myšlienka sa zmení na realitu, pred Štedrým dňom prebehne osadenie aj úprava dúbavskej lurdskej jaskyne. Na sviatky tak miesto opäť „načúvalo“ prichádzajúcim, žiarili zapálené sviečky, vidieť bolo priateľov, susedov, Dúbravčanov.

ZJAVENIE V KORUNÁCH

Na jeseň minulého roka viedla týmto miestom aj vychádzka so sprievodcom v rámci cyklu Spoznávajme mestské časti od Bratislava Tourist Board. Dúbravčan a dlhoročný sprievodca Milan Peško nám priblížil tiež povest, ktorá je spätá s jaskyňou pod Kaplnkou

Jaskyňa po incidente vandalo a tesne pred Vianocami. Foto: rl, Lucia Marcinátová

Ružencovej Panny Márie a obrazom zjavenia.

Dozvedeli sme sa, že jaskyňa so sochou Panny Márie je kópiou Jaskyne zjavenia z francúzskych Lúrd, je vybudovaná z lomového kameňa a zapustená do svahu. Rozprávanie sa vrátilo do čias, keď Dúbravka bola pútnickým miestom, keď bola obcou, ktorá nemala vlastného farára a omše chodil slúžiť farár z Devína pešo cez svah Devínskej Kobyly. Dúbravský pastier raz prechádzal okolo planej hrušky a v korunke stromu sa mu zjavila Panna Mária. Zvestovala mu posolstvo a požiadala ho, aby ho vyrozprával kňazovi, ktorý chodí slúžiť do Dúbravky. Pastier tak urobil. Farár z Devína mu však neveril a pastiera poslal späť do Dúbravky.

PÚTNICKÁ DÚBRAVKA

Krátko nato však farár náhle osle-

LURDSKÁ JASKYŇA V DÚBRAVKE

- Kópia Jaskyne zjavenia z francúzskych Lúrd.
- Vystavaná z lomového kameňa a zapustená do svahovitého terénu.
- Stojí pod kaplnkou Ružencovej Panny Márie na Brižitskej.
- V jaskyni je umiestnená socha Panny Márie Lurdskej.

pol. Začal cítiť, že to bol trest za nevy počutie pastiera. Padol na kolená a začal sa modliť. Po kolenách sa vydal na cestu z Devína do Dúbravky. Cestu dobre poznal aj poslepiacky, keď sa však blížil do Dúbravky, zrak sa mu náhle vrátil. Táto

zvest' o pastierovi, zjavení Panny Márie na strome, ale aj o neveriacom devínskom farárovi a jeho oslepnutí, sa rýchlo rozchýrila a do Dúbravky začali smerovať pútnici s prosbami i podakovkami.

„Dúbravka sa tak postupne stala uctievaným pútnickým miestom a bola by aj dnes, napríklad tak ako Mariánka, no komunisti to chceli zastaviť a podarilo sa im to,“ dodal Milan Peško na záver rozprávania.

Príbeh miesta pokračuje. Prešlo poškodením, opäť ožilo darom. Pribudol nápis, obrázok, ale aj odkaz: „Láska je silnejšia než zlo.“

MESTO PODPORÍ ŠPORT

Hlavné mesto zverejnilo grantovú výzvu na podporu športových aktivít. Vo svojom rozpočte na rok 2021 vyčlenilo sumu 600 000 eur. Peniaze plánuje investovať na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu športových ihrísk, objektov, zariadení alebo obstaranie materiálo-technickej infraštruktúry. Minimálna suma dotácie pre jeden projekt je 10 000 eur, maximálna vo výške 150 000 eur. Záujemcovia môžu podávať svoje žiadosti od 1. marca 2021 do 12:00 hod na stránke <https://bratislava.egrant.sk/>.

SLOVENSKÝ REKORD Z DÚBRAVKY

Záverom roka mladý Dúbravčan Samuel Košťál vytvoril nový slovenský rekord v disciplíne 1500 metrov voľný spôsob v kategórii 14-ročných žiakov. Plavec s časom 16:09,98 min prekonal predchádzajúci rekord Františka Jablčníka z roku 2017 s 16:27,04 min. Gratulujeme.

ODIŠIEL SPOLUZAKLADATEĽ RÁDIOŽURNÁLU

Veku 78 rokov zomrel 7. januára dlhoročný rozhlasový redaktor, moderátor a reportér Michal Tvarožek. Roky žil v Dúbravke. Narodil sa 19. decembra 1942 v Bratislave. Po vpáde vojsk v auguste 1968 robil v uliciach Bratislavy rozhovory, ankety, správy a dostával ich do vysielania. Po novembri 1989 spoluzakladal spravodajskú reláciu Rádiožurnál. Získal viacero ocenení, napríklad ocenenie Literárneho fondu za prínos slovenskej žurnalistike a za dlhoročnú novinársku tvorbu na profesionálnej úrovni.

STROMČEKOM DALI OHRÁDKY

Magistrát skúšobne osadil ohrádky na použité vianočné stromčeky. Dve umiestnil aj v Dúbravke - na parkovisku pri Zlatej lipe a na Trhovej za DKD. Odváža ich z Dúbravky každý štvrtok až do 12. februára. Stromčeky sa naďalej odvážajú aj od kontajnerových stojísk.

DÚBRAVKA OTESTOVALA POČAS VÍKENDU JEDENÁŠŤTISÍC ĽUDÍ

Testovanie už nebolo o čakaní

„Tu nadrotmajster odberné miesto 9,“ ozývali sa hodnoty a čísla miesta mena a pozdravu každú hodinu počas víkendu. Na 16 odberných miestach bol okrem odberného tímu aj vojak. Strážil, usmerňoval, dozeral.

Z vojakov na dúbravských odberných miestach sme vytvorili akési call centrum, ktoré sa spájalo každú hodinu. Počas víkendu asi 24-krát. Zaznačovali sme podľa toho, koľko ľudí na ktorom odbernom mieste čaká, Dúbravčania to mohli sledovať na špeciálnej webovej stránke. Vedeli, ako to aktuálne na jednotlivých miestach vyzerá, kam sa ísť otestovať.

A my sme počas nášho prieskumu zistili napríklad i to, že aj vojaci, hoci sa do telefónu hlásia číslom a hodnotou, sú predsa len ľudia. Že jeden hrá na klarinete a miluje hudbu, druhému sa nedávno narodil syn a ďalší chce študovať. Ocenili zorganizovanie „operácie“, ako testovanie mužů v zelenom nazývali. „Zavolám vám, čo nám na odbernom mieste chýba, o niekoľko minút to dodáte.“

POKOJNÝ PRIEBEH

Sobota, niečo pre ôsmou. Pre základnými školami malé zástupy ľudí, pohyb. Dlhé rady ako na jeseň sa neopakovali.

Mestská časť sa počas odberného víkendu 23. a 24. januára starala o 16 odberných miest. Na niektoré sa dal rezervovať odber vopred online na presný čas, na ostatné stačilo len prísť.

Ľudia tentoraz neprichádzali v davoch v sobotu ráno, nechceli to mať hneď zrána „za sebou“, rozložili sa počas víkendu. Niektorí sa objednali na čas, iní sa testovali v práci, podaktorí ochorenie prekonali, niektorí neprišli...

Najviac ľudí bolo vidieť pred odberným miestom Kultúrneho centra Fontá-

Testovanie v Dome kultúry Dúbravka.

na, kde sa testovalo cez okná a pred Domom kultúry Dúbravka, kde testovanie pokračovalo aj v pondelok.

PREUKAZOVANIE TESTOM

Na otestovanie mohli ľudia využiť všetky dostupné odberné antigénové miesta v okrese, alebo si nechať urobiť PCR test. Od 27. januára sa totiž musia preukázať negatívnym testom v práci, alebo aj na prechádzke. Vláda SR tiež predĺžila zákaz vychádzania do 7. februára. Či sa testovanie, tentoraz nazývané skriningom, zopakuje, bolo v čase uzávierky Dúbravských novín nejasné.

Podobne ako to, či samosprávy budú zapojené aj do očkovania. Očkovanie je nateraz rozdelené na 11 fáz. Aktuálne sa môžu na očkovanie registrovať ľudia nad 75 rokov, ktorí sú v takzvanej druhej očkovacej fáze.

Primátori krajských miest iniciovali stretnutie s ministerstvom zdravotní-

Foto: Ľubo Navrátil

tva na tému zriadenia vakcinačných centier. Krajské mestá by chceli štátu pomôcť zriaďovať vakcinačné centrá.

MENEJ ĽUDÍ, VIAC POZITÍVNYCH

Kým počas prvého víkendu na jeseň sa v Dúbravke otestovalo takmer 19-tisíc ľudí, teraz to bolo niečo cez 11-tisíc ľudí.

O ľuďoch i pomoci bolo nielen jesenné, ale aj celé januárové testovanie. Počas víkendu pomáhali na 16 odberových miestach 34 zdravotníkov a 50 dobrovoľníkov. Vďaka dobrovoľníkom vznikla aj stránka dubravka.korona-test.sk. Venoval ju ako pomoc obyvateľom a mestskej časti, Dúbravským novinám ju pomáhala plniť dobrovoľníčka, Dúbravčanka.

Všetkých počas testovacieho víkendu obyvatelia povzbudzovali slovom, poďakovaním, drobným občerstvením či úsmevom, ktorý síce pod rúškom nevidno, no bolo ho cítiť.

(lum)

TESTOVANIE A OČKOVANIE

- ▶ január 2021 – 12 017 otestovaných v Dúbravke – 80 pozitívne
- ▶ november 2020 – 18 890 otestovaných v Dúbravke – 49 pozitívne
- ▶ očkovanie – aktuálne sa môžu na očkovanie registrovať ľudia nad 75 rokov, ktorí sú v takzvanej druhej očkovacej fáze – www.old.korona.gov.sk alebo na čísle 0800 174 174

Zem sa triasla aj u nás

Chcel sa stromček, vianočné ozdoby, žalúzie, hýbali sa dvere. Také boli dojmy Dúbravčanov zo zemetrasenia, ktoré bolo pred koncom roka cítiť aj v Bratislave. Išlo o dôsledky zemetrasenia, ktoré zasiahlo 29. decembra oblasť pri chorvátskom Záhrebe..

Ľudia hlásili otrasy z viacerých bratislavských mestských častí. Okrem Dúbravky išlo aj o Karlovu Ves, Ružinov, Raču i Petržalku. Záchvevy cítili najmä obyvatelia na vyšších poschodiach v panelákoch. Na zemské pohyby reagovali aj zvieratá, niektoré psy začali kňučať, „schovali“ sa.

Zranenia aj škody v súvislosti so zemetrasením sa Slovensku vyhli. Operačné stredisko zaznamenalo iba zvýšený počet volaní, hlásení, otázok.

Zemetrasenie v Chorvátsku malo silu 6,3 stupňa Richterovej stupnice a podľa európskeho seizmologického centra EMSC vypuklo okolo 12.20 h v regióne vzdialenom 46 kilometrov od Záhrebu. Najviac postihnuté sú mestá Sisak a Petrinja. Okrem zemetrasenia, ktoré bolo cítiť aj na Slovensku, oblasť postihlo i niekoľko slabších otrasov. O život prišlo sedem ľudí a 26 ďalších utrpelo zranenia, mnohé budovy ostali poškodené.. (lum)

POSLEDNÉ ZEMETRASENIA NA SLOVENSKU

- ▶ 30. apríl 2020 - zemetrasenie s magnitúdom 2,3 a epicentrom severne od Michaloviec
- ▶ 24. apríl 2020 - zemetrasenie s magnitúdom 3,4 - okres Michalovce
- ▶ 13. júl 2019 - zemetrasenie so silou 3,2 pri Starej Ľubovni
- ▶ 17. august 2018 - zemetrasenie so silou 2,9 stupňa - epicentrum v Trenčianskych Tepliciach
- ▶ 15. júl 2018 - okolie Bardejova - slabé zemetrasenie s lokálnym magnitúdom 2,6
- ▶ 23. máj 2018 - slabé zemetrasenie s magnitúdom 2,0 - okolie Spišskej Novej Vsi

VÍRUS IDE NA PSYCHIKU

Pandémia sa podpísala aj pod rekordný nárast počtu volaní na takzvané krízové linky pomoci. Jednu z týchto služieb prevádzkujú psychológovia z občianskeho združenia IPčko. Kontaktovať ich je možné chatom cez www.ipcko.sk, mailom na poradna@ipcko.sk alebo telefonicky na 0800 500 333. Ďalšie možnosti pomoci sú na www.krizovalinkapomoci.sk alebo www.dobralinka.sk. Na linkách prevládajú problémy násilia, myšlienky na samovraždu, depresie, úzkosti, ale aj nezvládanie pandémie koronavírusu.

NOVÉ HOJDAČKY PRE IHRISKÁ

Obnova detských ihrísk pokračuje aj počas zimných mesiacov. Detské ihriská Homolova pod Materskou školou Cabanova a ihrisko Pri križi - Homolova dostali nové hojdačky. Mestská časť vymenila staré a už značne opotrebované, drevené konštrukcie.

PODCHOD MAJÚ DOKONČIŤ DO MÁJA

Po dvojročnej pauze hlavné mesto pokračuje v rekonštrukcii podchodu pri Obchodnom dome Saratov. Práce by mali trvať šesť mesiacov, čiže asi do mája tohto roka. Pribudnúť by mali výťahové plošiny k jednotlivým nástupiskám MHD. Počas týchto prác by mali byť schodiská k nástupiskám na istý čas nielen obmedzené, ale aj uzavreté. Chodci by mali prechádzať po dočasných priechoch po povrchu. Rekonštrukcia má zvýšiť i bezpečnosť v podchode, pribudnúť má kamerový systém, napojený na mestskú políciu.

TELOCVIČŇA ČAKÁ NA DETI

Obnova malej telocvične na najväčšej škole v Dúbravke sa počas januára skončila. Telocvičňa na ZŠ Pri križi tak už vynovená čaká na deti. Mestská časť na práce využila zámerne obdobie „nečvičenia“. Na obnovu získala dotáciu z hlavného mesta vo výške 40-tisíc eur.

Sodicka

Výmenné miesto

Fedákova 30, BA

Výmena len za **5,- €** s DPH

Náša univerzálnu bombičku vymeníme aj za iné značky: Syphon, Sodastream, Limobar, Orion, Tescoma.

www.sodicka.sk 0910 207 707

NAINŠTALUJTE RODIČOM MOBILNÚ APLIKÁCIU!

- AKTUÁLNE SPRÁVY Z MESTSKEJ ČASTI
- LEN OFICIÁLNE INFORMÁCIE V SÚVISLOSTI S PANDÉMIOU
- DÚBRAVSKÉ NOVINY VO VAŠOM MOBILE
- ONLINE TELEVÍZIA

SOM Dúbravka

Download on the App Store | Get it on Google Play

ecobioshop.sk

Drogéria a kozmetika budúcnosti

Nová drogéria v Dúbravke na ulici Martina Granca 44, ktorá ponúka ekologické čistiace a pracie prostriedky, prírodnú kozmetiku, čapovanú drogériu, bieliace zubné pasty a veľa iného. **Uvádzacia zľava 10 % na celý nákup.**

Otváracie hodiny: streda – piatok 10.00 – 17.00, sobota 9.00 – 12.00

- Pleťová kozmetika
- Prírodná telová kozmetika
- Dentálna hygiena
- Ekologické pracie prostriedky
- Ekologické čistiace prostriedky
- Ostatná Kozmetika

Advokátska kancelária

JUDr. Ing. Ivana Bojnu

so sídlom v Dúbravke

Odborné zameranie kancelárie – právo: občianske (vrátane realitného, spotrebiteľského, pozemkového a susedského práva), obchodné (vrátane práva obchodných spoločností), pracovné, rodinné (vrátane rozvodov, bezpodielového spoluvlastníctva manželov, výživného a úpravy styku – tzv. Cochemský model) a iné. Sporová aj nesporná agenda.

Pre Dúbravčanov (aj firmy) zľavy z cenníkových cien.

Kontakty pre dohodnutie termínu
(stretnutia sú možné aj vo virtuálnom priestore cez internet):
0911 797 721, termin@akib.sk, www.akib.sk.

Nájdete nás v objekte „Čerešne“ pri Kauflande.

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA - DÚBRAVKA

VÝZVA na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2021

Na základe Všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava-Dúbravka č. 6/2019 zo dňa 10. decembra 2019 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mestskej časti vyhlasuje mestská časť Bratislava-Dúbravka výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2021. Na rok 2021 je vyčlenená celková suma 75 000 EUR, čo je o 30 000 EUR viac, ako bolo v roku 2020.

PREHĽAD VÝŠKY DOTÁCIÍ SCHVÁLENÝCH V ROZPOČTE PODĽA OBLASTÍ:

- životné prostredie – kontajnerové stojiská: 10 000 EUR
- kultúrna činnosť: 5 000 EUR
- športová činnosť: 50 000 EUR
- sociálna oblasť: 4 000 EUR
- školstvo-vzdelávanie: 6 000 EUR

OBLASTI POSKYTOVANIA DOTÁCIÍ V MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-DÚBRAVKA V ZMYSLE VZN:

Všeobecne prospešná služba najmä:

- poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť,
- tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,

- ochrana ľudských práv a základných slobôd,
- vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry,
- výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby,
- tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva,
- služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti,
- zabezpečovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu.

Všeobecne prospešný a verejnoprospešný účel najmä:

- rozvoj a ochrana duchovných a kultúrnych hodnôt,
- realizácia a ochrana ľudských práv alebo iných humanitných cieľov,
- ochrana a tvorba životného prostredia,
- zachovanie prírodných hodnôt,
- ochrana zdravia,

- ochrana práv detí a mládeže,
- rozvoj vedy, vzdelania, telovýchovy,
- plnenie individuálne určenej humanitnej pomoci pre jednotlivca alebo skupinu osôb, ktoré sa ocitli v ohrození života alebo potrebujú naliehavú pomoc pri postihnutí živelnou pohromou.

Žiadateľom môžu byť právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia pôsobiaci na území Dúbravky alebo poskytujúci služby obyvateľom mestskej časti Bratislava-Dúbravka.

Vyplnenú žiadosť aj s potrebnými prílohami treba odovzdať v podateľni mestskej časti Bratislava-Dúbravka osobne prípadne poštou, alebo elektronickým spôsobom, a to do 31. marca 2021. Doručené žiadosti posúdia príslušné komisie miestneho zastupiteľstva. Zaoberať sa ňou bude vždy tá komisia, do ktorej kompetencie patrí posudzovaná oblasť, napríklad športová, kultúrna, sociálna či komisia školstva a životného prostredia. Príspevok môže žiadateľ použiť len na účel, na ktorý bol schválený. Dotáciu treba vyčerpať najneskôr do 15. decembra 2021.

Podrobnejšie podmienky poskytnutia dotácie, ako aj súvisiace dokumenty, sú súčasťou všeobecne záväzného nariadenia, ktoré sú dostupné na webovej stránke mestskej časti www.dubravka.sk, prípadne osobne na miestnom úrade.

Čerešne sú charakteristické originálnou a nápaditou architektúrou.

Spoločné aktivity utužujú susedskú komunitu.

Aj vďaka Čerešňiam sa môže Dúbravka rozrastať

Chuť dúbavských čerešní bývala odjakživa vychýrená, veď ich poznali až za Prahou. Čerešne fine living nasledujú miestnu tradíciu – a chutia svetovo! Rezidenčný development roka prináša do Dúbravky zahraničné trendy komunitného bývania, vďaka ktorým môže rásť celá mestská štvrť.

PROTIPÓL K PANELÁKOVEJ KULTÚRE

„Bývanie povýšené na fine living“ je filozofia Čerešní, ktoré sú aktuálne už vo svojej druhej fáze a súbežne s výstavbou búrajú predsudky o živote na sídlisku. Práve ten majú mnohí spojený so stiesňujúcou pôsobiacou panelákovou anonymitou, jednoliatou šablónovou architektúrou a nezáživnými vnútroblokmi, ktoré sa zlievali jeden do druhého.

ITB Development, jedna z top 5 slovenských developerských spoločností podľa rebríčka ročenky TOP TREND 2020, však na príklade Čerešní ukazuje, že bytová výstavba môže vyzeráť aj inak. Atraktívnejšie, útulnejšie a s benefitmi, aké ocenia nielen samotní rezidenti, ale aj obyvatelia zo širšieho okolia.

MESTOTVORBA V PRAXI

Existuje súvis medzi pocitom prináležitosti k obývanému priestoru a mierou negatívnych spoločenských javov. Americký urbanista Eric Klinenberg, ex-

Noví obyvatelia sa môžu tešiť na atraktívne vnútrobloky plné zážitkov.

pert na sociálnu infraštruktúru a autor knihy Paláce pre ľudí, spomína takzvanú teóriu rozbitého okna: Ak vonkajšie znaky štvrte vyvolávajú dojem zanedbanosti a vandalizmu, je pravdepodobnejšie, že to povedie k ďalšiemu úpadku. Naopak, kultiváciou prostredia a investovaním do sociálnej infraštruktúry možno doceliť pravý opak a vytvoriť miesto, kde sa všetci – obyvatelia aj návštevníci – budú cítiť bezpečne.

Pozitívnym príkladom takejto mestotvorby môže byť práve rezidenčný projekt, ktorého areál je cielene vyskladaný z prvkov kombinujúcich verejný a privátny priestor. Pokiaľ je atraktív-

ny, láka na každodenné používanie a slúži ľuďom, tí prirodzene začnú dané miesto považovať za „svoje“. A čo je naše, chceme chrániť. Z anonymného vonkajšieho priestoru sa tak stane visutá časť domovov a miesto hodné udržiavania a zveľaďovania členmi rozširujúcej sa susedskej rodiny.

PREKVITAJÚCA DÚBRAVSKÁ KOMUNITA

Už od pilotného náčrtu bol projekt Čerešne fine living navrhovaný s dôrazom na komunitný rozmer, čo je v dnešnej dobe obľúbená fráza developerov, no nie vždy sa ju podarí pretaviť

z teórie do praxe. V Čerešniach zámer zafungoval. Iniciatíva „Čerešne žijú“ sa angažuje v čistení miestneho lesoparku, vo venčení opustených psíkov z neďalekého útulku, v spoločnom behaní či cvičení jogy. A hoci je pravda, že rok 2020 príliš neprial komunitným eventom, susedia z Čerešní budú mať k sebe vďaka inšpiratívnejmu a družnému prostrediu vždy bližšie.

KOMFORTNÉ BÝVANIE PRE AKTÍVNY ŽIVOT

Tak, ako Čerešne fine living zaujmu ideou komunitného života, sú neprehliadnuteľné aj svojou vizážou. Či už nápaditými architektonickými riešeniami, unikátnymi pre každý bytový dom, alebo zvnútra – byty v druhej etape vynikajú prémiovým štandardom vytvoreným v spolupráci s poprednými svetovými značkami ako Villeroy & Boch, Sapeli či Liplbed.

Vďaka prvotriednemu domácejmu komfortu sú dni trávené v papučkách ešte sladšie, no Čerešňiam prídu na chuť aj priaznivci aktívneho životného štýlu. V tamojších vnútroblokoch nájdu rezidenti detské ihriská s „čerešňovými“ preliezkami, crossfitové zóny, komunitné záhradky, vodnú lagúnu, sánkovací kopec či komfortné kočíkové dráhy. S množstvom zelene v areáli si všetky vekové kategórie nájdu dostatok priestoru pre hru, relax, šport aj utužovanie susedských vzťahov.

Pozrite si ponuku voľných bytov na www.ceresne.sk alebo si spravte prehádzku do vášho okolia a zažite čerešňovo sladkú atmosféru na vlastnej koži.

► SČÍTANIE OBYVATEĽOV JE POVINNÉ A ZAČNE SA VO FEBRUÁRI

Sčítanie za desať minút

Kdekoľvek a kedykoľvek počas šiestich týždňov. Po sčítaní domov a bytov je na rade sčítanie obyvateľov. Obyvateľ naň potrebuje len zariadenie s pripojením na internet.

LUCIA MARCINÁTOVÁ

Pre plánovanie parkov, dopravy, budovanie zariadení pre seniorov či materských škôl. S takými cieľmi prebieha na Slovensku Projekt Sčítania obyvateľov domov a bytov 2021 (SODB 2021). Začal sa svojou prvou fázou 1. júna 2020 sčítaním domov a bytov, trvá do 12. februára tohto roku.

Plynulo na neho nadväzuje sčítanie obyvateľov. Začína sa 15. februára 2021 a končí 30. marca tohto roku, trvá šesť týždňov. Pre obyvateľov je povinné.

Sčítať sa musí každý, kto má na Slovensku trvalý, prechodný, ale aj tolerovaný pobyt a rovnako občan Európskej únie, ktorý má na území Slovenska obvyklý pobyt. Sčítať deti, je povinný rodič, respektíve zákonný zástupca. To isté platí aj pri obyvateľoch, ktorí nie sú schopní sčítať sa sami. V tom prípade môžu využiť službu asistovaného sčítania.

Novinkou je, že termín asistovaného sčítania sa pre pandemickú situáciu posúva. Rozhodla o tom vláda. Z dôvodu ochrany zdravia všetkých zúčastnených asistované sčítanie sa v zmysle novely zákona začne od 1. apríla 2021 a potrvá najneskôr do 31. októbra 2021.

14 OTÁZOK

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov bude prvýkrát vo svojej viac ako storočnej histórii plne elektronické. Na sčítanie postačí mobil, tablet, notebook alebo osobný počítač. Obyvatelia sa tak môžu sčítať pohodlne doma vyplnením elektronického formulára, ktorý bude na webovej stránke www.scitanie.sk, alebo prostredníctvom mobilnej aplikácie, dostupnej pre operačné systémy Android a iOS.

Samosčítanie je pre obyvateľov rýchly a jednoduchý spôsob na vyplnenie sčítacieho formulára, bez narušenia súkromia. Formulár obsahuje 14 otázok, všetky sú doplnené o krátke vysvetlivky, vyplňanie by tak malo byť jednoduché a rýchle. Nemá zaberať viac než 10 minút.

Všetky údaje, ktoré obyvateľ uvedie v sčítacom formulári, sa musia vzťahovať k rozhodujúcu okamihu sčítania, ktorým je polnoc zo štvrtka

SČÍTANIE OBYVATEĽSTVA - DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE

- Od 15. februára 2021 do 31. marca 2021.
- Je povinné, elektronické a integrované.
- Sčítací formulár má 14 otázok, všetky sprevádzajú vysvetlivky, umiestnený bude na webovej stránke www.scitanie.sk.
- Obyvateľ sa sčíta sám alebo s pomocou blízkej osoby – prostredníctvom počítača, tabletu alebo mobilu s pripojením na internet.
- Mobilná aplikácia bude dostupná pre operačné systémy Android a iOS.
- V Dúbravke budú štyri kontaktné miesta – dve v Dome kultúry Dúbravka a po jednom v KC Fontána na Ožvoldíkovej a v budove miestneho úradu na Žatevnej 2. Tel. kontakt: 02/69202543, 02/6920 2513, 0940 503 922, scitanie@dubravka.sk
- Ak sa obyvateľ nemôže alebo nevie sčítať sám, má možnosť využiť službu asistovaného sčítania – termín predĺžený do 31. októbra 2021.

31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021.

ASISTOVANÉ SČÍTANIE

Ak sa obyvateľ nemôže alebo nevie sčítať sám, respektíve s pomocou blízkych, má možnosť využiť službu asistovaného sčítania.

„V každej obci bude zriadené kontaktné miesto, kde vám so sčítaním pomôže stacionárny asistent. Na území obce budú pôsobiť i mobilní asistenti, ktorí navštívia domácnosť obyvateľa v prípade, že o takúto službu obyvateľ požiada,“ vysvetľuje Jasmina Stauder, hovorkyňa Projektu Sčítanie

obyvateľov domov a bytov 2021. Obyvateľ môže o takúto službu požiadať napríklad z dôvodu imobility, potom ho podľa hovorkyne navštívi mobilný asistent a sčíta ho.

„Novinkou nie je len plná elektronizácia, ale aj integrácia údajov. Na Slovensku prvýkrát v histórii dôjde k zmene spôsobu sčítania a namiesto tradičného sčítania sa uskutoční integrované sčítanie, ktoré je z hľadiska použitých metód kombinovaným sčítaním,“ približuje Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka Sekcie sociálnych štatistík a demografie. „Integrované sčítanie je založené na kombinácii údajov z administratívnych

zdrojov a údajov získaných od obyvateľov. Administratívne zdroje údajov sú databázy, ktoré spravujú ministerstvá alebo ostatné orgány štátnej správy, napríklad centrálny register poistencov zdravotného poistenia, ktorého správcom je Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.“

PRE PLÁNOVANIE DOPRAVY A ÚZEMÍ

Štatistický úrad SR spolupracuje s Úradom na ochranu osobných údajov SR. Pri projekte Sčítania obyvateľov domov a bytov 2021 patria totiž k prioritám ochrana osobných údajov obyvateľov a bezpečnosť zberu i spracovania údajov. Na účely ochrany osobných údajov bol pre sčítanie vypracovaný osobitný bezpečnostný projekt.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov má priniesť po desiatich rokoch komplexný pohľad na to, ako sa Slovensko, jeho obyvateľia a ich život za uplynulé obdobie zmenili. Údaje zo sčítania má Slovensko využiť pri plánovaní novej infraštruktúry, budovaní ciest, nájomných bytov či ako podklad pre územné plánovanie obcí. Výsledky by mali prispieť aj k riešeniu systému dopravy, budovaniu parkovísk parkovacích miest, parkov a zelene, oddychových zón aj detských ihrísk. Dáta by mali pomôcť aj pri plánovaní nových materských a základných škôl, či zariadení stacionárov pre dôchodcov v konkrétnych regiónoch.

**KORONAVÍRUS
COVID-19****Ako liečiť koronavírus**

ŽIVOTOSPRÁVA: Dôležitý je oddych, dostatok spánku a pitie dostatočného množstva tekutín – ideálna je voda alebo bylinkový čaj. Jedzte výživné a zdravé jedlá a prijímajte výživové doplnky ako vitamín D a C, selén, zinok či Imunoglukan. Ak je to možné, ostňte izolovaní v samostatnej miestnosti od ostatných členov rodiny. Udržiavajte sociálny kontakt s blízkymi prostredníctvom telefónu alebo internetu.

ŤAŽKOSTI S DÝCHANÍM: Dôležité je sledovať dychovú frekvenciu, ktorá by mala byť nižšia ako 20 dychov za minútu. Ak sa vám ťažko dýcha aj v pokoji alebo došlo k náhlemu zhoršeniu dýchania, treba volať záchrannú zdravotnú službu na číslo 155 alebo 112. Keď sa objaví suchý kašeľ, odporúča sa Stoptussin, či Dítustat.

PRÍZNAKY: Ak máte mierne príznaky a inak sa cítite zdravý, treba sa izolovať a obrátiť sa na svojho lekára alebo informačnú linku COVID-19. Kontakt pre občanov: 0800 174 174, zo zahraničia volajte: +421 222 200 910. Ak sa objaví horúčka, kašeľ a ťažkosti s dýchaním, treba vyhľadať lekársku pomoc – ideálne ak zavoláte vopred. Pri teplote nad 38 °C sa môže užívať Novalgin, Paracetamol alebo Ibuprofen v odporúčaných dávkach. Teplotu si merajte viackrát denne. Ak teploty nad 38 °C pretrvávajú dlhšie ako 3 dni, kontaktujte svojho všeobecného lekára.

KEDY VOLAŤ ZÁCHRANNÚ ZDRAVOTNÚ SLUŽBU? (155 ALEBO 112): - pri kolapse, pri zhoršení vedomia (dezorientácia, zmena správania), ak teplota nad 38°C pretrváva viac dní, pri poklese saturácie krvi kyslíkom pod 90 %, pri podstatnom znížení množstva moču, pri pretrvávajúcom poklese krvného tlaku na nízke hodnoty, zvyčajne pod 100 mmHg systolického tlaku, pri výrazných alebo náhle vzniknutých prejavoch dušnosti, pri zrýchlení dychovej frekvencie, t. j. nad 20 dychov za minútu.

Zdroj: BSK

Opravy v domácnosti, vŕtanie, montáž svetiel, zapojenie spotrebičov, servis plastových okien, montáž nábytku, výmena a osadenie vod. batérií.

Tel.: 0948 727 605

ABsat®

SATELITY
ANTÉNY
PREDAJ
MONTÁŽ
SERVIS

KDE NÁS NÁJDETE:
DLHÉ DIEĽY, MAJERNÍKOVA 17, BA
OTVORENÉ: PO - PI
9.00-12.30 | 13.30-16.00

PLATBY ONLINE **SKYLINK**
PLATBY ONLINE **PLUSTELKA**
FREESAT * VOĽNÁ TELKA

Kontakt: 0903 751 771
www.absat.sk

Zimné tvorenie

Prebudme tvorivosť zo zimného spánku a nebudme počas lockdownu down. Tešíme sa na vaše fotopohľady, výtvy, výrobky na tému zima. Posielajte mailom na tlacove@dubravka.sk alebo do komentárov na fcb mestskej časti – udalosť Zimné tvorenie.

**PREDÁM NOVÚ PASCU NA LÍŠKY,
ROZMER 140 / 60 / 40 cm
CENA 95 EURO. TEL.: 0907 181 800**

ZUBNÁ AMBULANCIA NA KRAMÁROCH

(Stromová 16) oznamuje zmenu
pracovnej doby od 15.00 – 21.00.
Ošetríme každého bez čakania,
kto nám zavola. Tel.: 0905 662 407

**RE/MAX
Elite**

VÁŠ REALITNÝ
MAKLÉR PRE
DÚBRÁVKU

ING. TATIANA URBANOVÁ
mobil: 0911 104 429
tatiana.urbanova@re-max.sk

Ponúkam 11-ročné skúsenosti
pri predaji nehnuteľností

Ďakujem za dôveru

VÝCVIK PSOV

WWW.CVICIMEPSOV.SK

Športový klub policajnej kynológie ponúka profesionálne vedený výcvik psov všetkých plemien podľa metodiky vhodne upravenej k veku vášho psa - od šteniat až po dospelé psy.

0917 173 665

MALIARSKÉ PRÁCE

MAĽOVANIE
STIERKOVANIE
NATIERANIE
BENÁTSKY ŠTUK
RADOSLAV OSUSKÝ

0911 128 116

Stiahni si novú aplikáciu
SOM správy o meste - Dúbravka
www.spravymeste.sk

DUBRAWA REAL
REALITNÁ KANCELÁRIA

Vladimír MATRKA, RSc.

CERTIFIKOVANÝ REALITNÝ MAKLÉR

**Váš realitný maklér
pre Dúbravku**

Sprostredkujem kúpu, predaj
alebo prenájom nehnuteľností.
Rýchlo, hladko a transparentne.

☎ **0917 052 310**

✉ matrka@dubrawareal.sk

www.dubrawareal.sk

Dubrawa Real, s. r. o.
Klincová 35, 821 08 Bratislava

www.dubrawareal.sk

**OBČIANSKA
INZERCIA**

- Predám kvalitné liečivé bylinky a jablčný ocot. Hanulova 6. Tel.: 02/6428 6794, 0902 299 019
- Predám málo používanú chladničku. Tel.: 02/6428 6794, 0902 299 01
- Predám detskú autosedačku značky Concord do 36 kg, rozťahovaciu, so stolíkom za 40 eur. Tel: 0904 983 958.
- Doučím ruštinu, angličtinu žiakov základnej, strednej školy. Pripravím na maturitu. Anglická konverzácia. Tel.: 0911 356 462

**MESTSKÁ ČASŤ
BRATISLAVA -
- DÚBRÁVKA**

**Bezplatná právna
poradňa dočasne zrušená**

Pre pandemickú situáciu mestská časť Bratislava-Dúbravka pozastavuje službu – Bezplatná právna poradňa, ktorá prebieha v budove miestneho úradu na Žatevej 2.

**MESTSKÁ ČASŤ
BRATISLAVA -
- DÚBRÁVKA**

**Miestne zastupiteľstvo
- február**

Vo februári zasadnú dúbavskí poslanci. Miestne zastupiteľstvo bude 23. februára o 15.00 v Dome kultúry Dúbravka. Zasadnutie sa bude dať sledovať online prostredníctvom Dúbavskej televízie.

**MESTSKÁ ČASŤ
BRATISLAVA -
- DÚBRÁVKA**

Poslanecké dni prerušené

Pre pandemickú situáciu mestská časť Bratislava-Dúbravka pozastavuje verejné stretnutia a debatu s poslancami, ktoré prebieha pod názvom Poslanecké dni pravidelne v budove miestneho úradu na Žatevej 2. O pokračovaní poradne budeme informovať.

**PODNIKATEĽSKÁ
INZERCIA**

- Vodoinštalatér, oprava, montáž, Tel.: 0904 572 977
- Glazúrovanie vaní za prijateľnú cenu so zárukou. Tel.: 0905 983 602.
- Vodoinštalácie a údržba. Ján Polák, Tel.: 0905 627 321.
- Kvalitne doučím nemčinu a španielčinu, pripravím na maturitu, certifikát, štúdium a prácu v zahraničí. Tel.: 0910 943 286
- Servis a opravy PC, Kontakt: 0915 720 730 www.aatuh.sk

Od jesene minulého roka bolo speváčku Katku Feldekovú vídať v Dúbravke častejšie než obvykle. Rozšírila totiž rady tunajších pedagógov a v CVČ Klokán vedie hneď niekoľko záujmových krúžkov. Hoci koronavírus zamiešal karty aj v oblasti vzdelávania detí a kultúrno-umeleckého využitia, energiou nabitá KATKA FELDEKOVÁ nezháľa a do nového roka vymyslela hneď niekoľko zaujímavých projektov. V rozhovore pre Dúbravské noviny porozprávala nielen o nich, ale zaspomínala si tiež na obdobie detstva v rodine známych rodičov či na silné väzby, ktoré s našou mestskou časťou už roky má.

ZHOVÁRALA SA

DANKA ŠOPOROVÁ

DN Katka, pochádzaš z umeleckej rodiny. Ak sa obzrieš späť do svojho detstva, ktoré momenty ti napadnú ako prvé?

Je ich veľa. Moji rodičia boli vždy trochu mimozemšťania. Dodnes stíhajú viac, než bežní smrteľníci. Tak to bolo aj v mojom detstve. Som najmladšia z piatich detí. Rodičia zvládali pracovať, starať sa o nás, učiť sa s nami a vymýšľať bohatý program. Vždy bola u nás sranda a nad všetkým prevládala humor. Často sa u nás schádzali rodinní priatelia a žúrovalo sa. Ja som pri tom nemohla chýbať. Jedna z vtipných spomienok je, ako raz mali prísť na návštevu dobrí známi a medzi nimi aj Milan Sládek. Všetci ma dobre poznali. Mala som vtedy okolo 12 rokov. Pred ich príchodom som si nasadila maminu starú parochňu, čudne som sa doobliekala, obula som si mamine čizmy, zmaľovala som si tvár a dala som si veľké slnečné okuliare. Keď už návšteva sedela v obývačke a popíjala víno, ja som zazvonila pri bránke.

► **SPEVÁČKA KATKA FELDEKOVÁ VEDIE KRÚŽKY V DÚBRAVSKOM**

Moji rodičia boli vždy

Katka a jej otec Lubomír Feldek.

Foto: Tíbor Géci

S mamou som bola na celej akcii dohodnutá. Povedala priateľom, že má takú zvláštnu susedku, ktorá je síce svojská, ale má veľmi ťažký život. Tak jej ľútosť nedovoliť, aby ju nepozvala na posedenie. Vošla som dnu a sadla som si k ostatným. Predstavila som sa ako Helena Rozkovicová. Spustila som monológ o svojom živote. Zmeneným hlasom som rozprávala, ako mám tri deti v detskom domove, ako ma manžel opitý mláti, ako nám nefunguje elektrika a netečie voda. Všetci trochu znechutene počúvali, pretože som nikoho nepustila k slovu a pokazila

som im pekný večer. Keď sa už mrvili na stoličkách, povedala som, že mi je horúco a začala som sa vyzliekať. Celá spotená som si konečne dala dolu mamin starý kožuch, vyzula si čizmy a nakoniec som si strhla parochňu aj s okuliarmi. Jediný, kto to pochopil ako dobrý fór, bol práve Milan Sládek. Ten mal ako divadelník pre daný druh humoru pochopenie. Ostatní hostia sa iba medzi zubami pozdravili a so zlou náladou návštevu ukončili. Dodnes sa na tom s rodičmi dobre zabávame.

DN Kedy si v sebe spozorovala umelecké sklony ty?

Nad tým, či mám umelecké sklony, som nikdy nepremýšľala. U nás doma sa vždy veľa spievalo, tancovalo a šaškovo. Robili sme to všetci, vrátane rodičov. Všetko sa mi zdalo byť prirodzené a automatické.

DN Ktoré tri milníky boli v tvojom živote z pohľadu osobnostného rozvoja najdôležitejšie?

V prvom rade určite to, keď mi v roku 1992 diagnostikovali diabetes. Takáto choroba otočí človeku život o 180 stupňov. V roku 1995 moji rodičia boli za Mečiarovej vlády vyštvaní zo Slovenska. Odstahovali sa do

Katka so skupinou sprevádza svojho otca na diskusných podvečerach vo Věčku. Foto: Lucia Marcinátová

Na koncerte.

Foto: archív Katka Feldek

CENTRE VOĽNÉHO ČASU KLOKAN

trošku mimozemšťania

Prahy. Ja som mala 16 rokov a mala som už prvú vážnu známosť. Okrem toho som študovala na Konzervatóriu v Bratislave, kde som si našla úžasných priateľov. Nechcela som ich opustiť, a tak som si vydupala, že tu ostane. Rodičia mi našli ubytovanie u jednej neznesiteľnej, staršej dámy. Utekla som od nej a nikomu som to nepovedala. Ani ona. Vďaka tomu som niekoľko mesiacov žila doslova na ulici. To bol obrovský zlom. Sama, bez rodičov, bez strechy nad hlavou a bez peňazí. Nakoniec to vyriešil brat, ktorý ma odhalil, prichýlil a rodičom všetko prezradil. V roku 2003 sa mi narodila dcéra Anička. Bol to najkrajší deň v mojom živote. Keďže už druhé dieťa neplánujem, myslím si, že tento deň najkrajším v mojom živote aj ostane.

DN Tvoj záber je skutočne pestrý. Akým aktivitám sa, ak opomenieme koronu, venuješ?

Kamarátka mi kúpila šijací stroj. Milujem šiť, keď si nájdem čas, šijem z plezíru to, čo treba. Okrem toho nesmierne rada varím a umývam riad. To robím od marca niekoľko ráz denne a už mám o 7 kíl viac. (smiech) S dcérou sa učím. Vlastne ona učí mňa. Študuje na strednej pedagogickej škole. Škola je super, ale to neskutočné množstvo zbytočnosti a niekedy aj hlúposti ma privádza do šialenstva. Verím, že i samotných pedagógov. Myslím, že by sa mal niekto kompetentný pozrieť na prsty tým, ktorí to presadzujú do učebných osnov výuky. Keď chcem zabudnúť na starosti, vyberiem sa s dcérou Aničkou a priateľom Riškom na dlhú prechádzku niekam do lesa. Vyhľadávame vždy iné trasy a hlavne miesta, kde je minimum ľudí. Okrem toho milujem telefonovať s mojimi rodičmi, súrod-

cami a priateľmi. Niekedy ich to už poriadne otravuje. (smiech)

DN Je v rámci umeleckej sféry činnosť, na ktorú by si si predsa len netrúfla?

Určite áno. Akrobacia. Bolievajú ma totiž kĺby. (smiech) Ale nie. Je toho veľmi veľa. Obdivujem každého, tanečníka, maliara, sochára, spisovateľa ... Každého, kto vie to, čo ja nie. Čiže skoro všetkých.

DN Predchádzajúce otázky som ti nekládla náhodne. V súčasnosti totiž pomáhaš rozvíjať potenciál aj iným deťom. V Dúbravke sa totiž venuješ zaujímavej činnosti. Povedz nám o nej, prosím, viac.

Korona nám všetkým zmenila život. Od marca som mala iba tri koncerty. Bolo to nesmierne ťažké, pretože som celé roky žila na voľnej nohe a iný príjem nemala. Od 1. októbra minulého roku sa mi ale podarilo zamestnať v umeleckej súkromnej škole Elledanse ako hlasový pedagóg a v CVČ Klokán v Dúbravke. V CVČ mám okrem speváckeho krúžku aj iné. Napríklad krúžok Kuchárik. Teraz, žiaľ, deti krúžky navštevovať nemôžu a tak spev učím cez ZOOM a ostatným deťom posielam rôzne videá. Nahrávam im divadielko i videá s postupom na varenie. Cez víťazné prázdniny som mala veľa času premýšľať, čo by sa ešte dalo spraviť online, aby to deti bavilo a malo to pre nich význam. Mám pripravených niekoľko projektov. Verím, že do konca mesiaca sa mi podarí doviesť ich do konečnej podoby a rodičia s deťmi si ich nájdu na webovej stránke CVČ Klokán.

DN Ako k tejto spolupráci prišlo?

Cez kamarátku známú, ktorá išla na PN. Takže zatiaľ iba zastupujem, ale myslím si, že pani riaditeľka a aj kolegovia si ma obľúbili a ja som si obľúbila ich a aj prácu, ktorú tu robím, čiže moje pôsobenie v CVČ Klokán vidím perspektívne. Cítim sa medzi nimi úžasne. Je tu krásne, farebne, veselo a pozitívne. Každý, kto sem vkročí, si to tu zamiluje. Ľudia, ktorí tu pracujú, sú kreatívni, plní energie a chuti stále niečo nové vytvárať. Myslím si, že aj online práca s deťmi, ktorá tu prebieha, je pre deti aj v tejto, alebo možno skôr napriek nej, nenahradi-

teľným zážitkom.

DN Aké deti vás navštevujú? Ktoré krúžky sa tešia najväčšej obľube?

Po slečne, ktorá išla na PN, som prebrala 10 krúžkov. Vekové kategó-

rie sú najrôznejšie. Od predškolského veku až po dospelosť. Krúžky sú tu od výmyslu sveta. Všetko sa dá nájsť na webstránke CVČ Klokán. Ktorý je najnavštevovanejší som nezistovala, ale je to plus mínus rovnaké. Ja mám najviac detí na speve. Tam sa zatiaľ prihlásili iba baby. Ale plánujem otvoriť aj literárno-dramatický krúžok. Vlastne dva. Pre dve rôzne vekové kategórie. Budú sa volať Kukadlo Klokánko a Kukadlo Klokán. A chceli by sme otvoriť aj Klokánovu Kaviareň. Zatiaľ online. Mám takú predstavu, že by sa tam mohli rozoberať rôzne témy, o ktorých decká doma neradi rozprávajú. Bola by to pre ne aj náhrada za to, že sa nemôžu teraz stretávať a zároveň aj poradňa pre všetko možné. Ja sa cítim byť viac ich kamoškou ako pedagógom. Pri všetkej skromnosti si dovoľm tvrdiť, že sa aj deti so mnou

čítia dobre a dôverujú mi. Pevne verím, že sa nám to podarí úspešne zrealizovať.

DN S akými očakávaniami si vstúpiš do nového roka?

Mám taký plán a očakávanie, že všetci budeme zdraví a táto katastrofa zmizne ako smrad.

DN Máš konkrétne pracovné vyhliadky? Plány?

Konkrétne sú zatiaľ iba v mojej hlave a v hlave môjho otca. Teda pokiaľ sa rozprávame o umeleckej činnosti a tvorbe. Otec neustále niečo vymýšľa a píše, ja ho zas rada počúvam a s nadšením sa snažím plniť jeho príkazy i túžby. Realizovať ich ale budeme môcť až po skončení tejto covidovej krízy.

DN Spája ťa okrem CVČ Klokán s našou mestskou časťou aj niečo iné?

Pravdaže. Môj priateľ Riško je Dúbravčan. Vyrástol tu a aj jeho rodičia tu žili 50 rokov. Ostal tu po nich byt, do ktorého sa možno budeme sťahovať. Okrem toho mám z Dúbravky nesmierne množstvo výnimočných priateľov. Nehovoriac o tom, že som v Dúbravke vystupovala už od svojich úplných začiatkov ešte s kabaretnou šou Žltý balónik pred vyše 20 rokmi a odvtedy tu hrávam na najrôznejších podujatiach a na rôznych dúbravských miestach každý rok.

DN Niet pochýb, že ťa pozná množstvo ľudí, aktívna si aj na sociálnej sieti. Keďže náš rozhovor je súčasťou prvého vydania novín v tomto roku, čo by ľuďom zaželala.

Veľmi úprimne želám všetkým, aby v zdraví prežili túto situáciu, aby neprepadali zúfalstvu, panike či depresii. A chcem im odkázať, aby čítali Dúbravské noviny a keď budú smutní, alebo budú potrebovať ľudskú radu, nech sa pokojne ozvú do CVČ Klokán.

Obdivujem každého, kto vie to, čo ja nie. Takže skoro všetkých.

Vystúpenia Katky Feldek s mladými hudobníkmi vo Věčku. Foto: archív Katka Feldek

„**M**inisterstvo vnútra v Bratislave výnosom zo dňa 27. februára 1945, číslo 32-283/6-45 zúčilo obce Dúbravku, Karlovu Ves, Lamač, Prievoz a Račšdorf s Bratislavou, a to s platnosťou od 1. januára 1945. Z príležitosti slávnostného prevzatia obce do zväzku mesta Bratislavy dňa 20. marca 1945 navštívili Dúbravku vedúci predstavitelia hlavného mesta Slovenskej republiky. Je isté, že okamih utvorenia veľkej Bratislavy bude jedným z najdôležitejších medzníkov vo vývoji našej obce v každom ohľade, čo je zvečnené podpismi prítomných,“ píše sa v Pamätnej knihe Dúbravky.

LUBO NAVRÁTIL

Napriek výnosu bola pre vojnové udalosti naša obec pripojená k Bratislave napokon až šiesteho apríla 1946. Okrem iného to znamenalo, že hospodárske, finančné a stavebné riadenie ako aj matrika prešli pod Národný výbor mesta Bratislavy. V Dúbravke bola len obvodová rada zložená zo šiestich členov. Predsedom bol Viktor Sedlák, podpredsedom Nikodém Husák (otec Gustáva Husáka) a členmi Peter Ondriáš, Pavel Zajíček, Jozef Tikl a Metodej Mrkos, riaditeľ školy.

POMOHOL AJ HUSÁK

Na začiatku svojej činnosti stanovila Rada požiadavky obce, ktoré boli pojaté do dvojročnice. Prvou úlohou bola oprava kostola poškodeného prechodom frontu a stavba schodov a cesty do veľkého kostola a na cintorín.

„Do kostola vedie 107 schodov. V minulosti, ako si dobre pamätám, boli na svahu veľké prírodné kamenné schody, resp. kamene, obrastené trávou. V roku 1943 schody odstránili a ostal tam len prudký svah. V zime sa tam deti a mládež veselo sánkovali. Sane nám odtiaľ leteli až dolu do dediny. Za pomoci nášho rodáka Dr. Gustáva Husáka, ktorý sa stal v roku 1946 predsedom Zboru povereníkov, boli vybudované kostolné schody, ktoré slúžia do dnešných čias. Vedľa schodov v roku 1947 vysadil Viktor Sedlák aj s mojím otcom Rudolfom Ovcharovichom mladé lipy, ktoré tam stoja dodnes. Ja som ich poctivo chodila

denne zalievať a veru, všetky sa ujali, ani jeden stromček nevyschol a teraz sú z nich veľké košaté lipy,“ hovorí Katka Jakubčíková v knihe Mamkina Dúbravka.

Počítalo sa tiež s úpravou Jadranskej ulice (bezprašná, neskôr asfaltová), výstavbou obecného domu a pastierne (neskoršie kancelária OB NV, dnes múzeum) a vybudovaním futbalového ihriska na Glavici v priestore kravského cintorína a „farárovej graby“. Terén urovnal buldozér, ktorý zahrnul aj základy z vojny. V roku 1946 sa zaviedla autobusová doprava ČSAD, dovtedy chodili občania do Lamača pešo a odtiaľ vlakom.

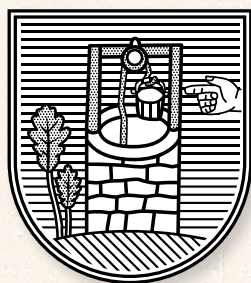
POLITIK REČNIL POD HRUŠKOU, PASTIERA ZABILA BOMBA

Vo voľbách v roku 1946 získala väčšinu hlasov KSS (založená v Dúbravke v roku 1945), Demokratická strana získala malý počet hlasov. Pamätná kniha uvádza, že na politickú orientáciu občanov vplýval aj dr. Gustáv Husák, keď v „predvolebnej kampani“ rečnil pod hrúškou pri dome Darovca spolu s dr. Jánom Poničanom.

Kultúrny dom, postavený v roku 1938, sa v roku 1947 adaptoval. Po prestavbe slúžil na zábavy, divadelné predstavenia, občianske schôdze a iné akcie. Pravidelne sa začali premietť filmy v kine Odboj, ktoré zaniklo okolo roku 2003 a dnes slúži ako depozit Mestského múzea.

„Vedľa kultúrneho domu bol Obecný dom, ktorý v roku 1945 – ku koncu 2. svetovej vojny – zasiahla bomba. Vpre-

MOTÍVOM PRE VSTUP DO DRUŽSTVA

Akcia B postavila

Závod Technické sklo bol postavený v roku 1964.

du býval s rodinou pastier Ján Husák. Vzadu bola maštal' pre dvoch býkov, capa a kanca. Chudák pastier mal smolu, bol práve v maštali a zahynul tu spolu s dobytkom. Jeho rodina potom dostala dom po Nemcoch v Tavarikovej kolónii,“ spomína Katka Jakubčíková.

POSKLADALI SA NA GARÁŽ PRE AUTOBUS

Na mieste omylom zbombardovaného obecného domu postavili Dúbravčania v roku 1946 garáž pre autobus ČSAD, čo bola podmienka, pretože autobus musel byť v noci bezpečne uzamknutý. Obyvatelia, ktorí chodili denne do Bratislavy, museli dať po 50 korún na materiál a dúbavskí murári garáž postavili. Prvý šófer bol Marcel Gulík. Garáž teraz slúži ako Požiarna zbrojnica. Vedľa bola v roku 1955 družstevná práčovňa. Posledný dom na Jadranskej ulici bol dom Jána Kraloviča. Po jeho zbúraní a úprave vzniklo pekné námestiečko, ako máme teraz. Tam mal stanovište náš prvý autobus a tam bola aj v roku 1946 čerešňová zábava.

V roku 1947 postihla živelná pohroma (povodeň) Petržalku. Aj v našej obci sa robila zbierka. Občania dávali šatstvo, potraviny a na povozoch sa to odviezlo do Bratislavy. Bol to prejav hlbokého humanizmu našich občanov, keď aj v núdzi dokázali pomôcť postihnutým.

PLEMENNÍCI V PASTIERNI

V roku 1948 sa postavil na ulici Pod záhradami hospodársky dom (pastierňa, dnes po rekonštrukcii Dúbavské

múzeum). Tu sa chovali plemenníci, o ktorých sa staral obecný pastier. Za túto prácu i pasenie dobytku dostával od majiteľov odmenu. V tejto budove bola aj kancelária Obvodovej rady národného výboru a kancelária JRD.

V tomto roku sa upravovala obec, cesty, parky, na poliach sa likvidovali pozostatky vojny (zákopy). Autobusovú dopravu ČSAD nahradila mestská hromadná doprava.

DRUŽSTVO A AKCIA B

Keďže naša obec mala od dávna poľnohospodársky charakter, podstatné zmeny nastávajú v rokoch 1950 a nasledujúcich. V roku 1950 bolo založené menšinové Jednotné roľnícke družstvo (JRD), ktoré začalo spoločne hospodáriť na obecných a cirkevných pozemkoch.

V roku 1952 sa začalo s mocnejším presvedčaním pre vstup do JRD. Občania však nemali pochopenie. Skutočnosť, že obec bola včlenená do hraničného pásma, spôsobila, že prišlo k vystahovaniu – tzv. akcia B. Z obce bolo vystahovaných 17 rodín, a to buď preto, že nevstúpili do JRD, alebo pre iné príčiny.

Katka Jakubčíková na to obdobie spomína takto: „Na konci Štepanej, kde väčšina domov už bola novšia, vybudovali družstevníci po založení družstva maštale. Bolo to na pravej strane pri Červenom kríži (kde dnes stojí škola Pri kríži). Na ľavej strane boli ešte stále roličky a vinohrady. Postavili halu pre sliepky, ošipárené a matečník, kde boli umiestnené prasnice a rodili sa prasiatka, krávin a maštal' pre kone. K veľkému

Dolný koniec Jadranskej ulice (tzv. Mekesov dom), kde sa otáčal autobus.

NEBOLA U VŠETKÝCH DOBROVOĽNOSTÍ

vystaľovala, akcia Z spoločenský dom

V roku 1950 bolo založené menšinové Jednotné roľnícke družstvo (JRD), ktoré začalo hospodáriť na obecných a cirkevných pozemkoch. Pohľad na Dúbravku začiatkom šesťdesiatych rokov. V pozadí objekty JRD na Podvorniciach, v miestach dnešného areálu ZŠ Pri križi.

hospodárstvu patrili aj mechanizačný dvor s poľnohospodárskymi strojmi a dielňou. Pri ceste okolo družstva boli vysadené topole.

Napokon sa teda vytvorilo celoobecné Jednotné roľnícke družstvo, ale motívom pre vstup nebola u všetkých dobrovoľnosť. Dobyť, kone a ošípané sa sústredili do spoločného obhospodarovania, zo začiatku v súkromných budovách. Až neskôr v rokoch 1954-56 sa začali stavať hospodárske budovy na pozemkoch v záhone „Podvornice“. Hospodárenie bolo zlé, a tak v nasledujúcom roku (1953) väčšina členov z JRD vystúpila. Zostalo opäť iba menšinové družstvo.

SKRÁŠĽOVANIE A ÚPRAVY

V roku 1954 bola naša obec pričlenená

do Obvodného národného výboru Bratislava-Vinohrady. Ako poslanci v tomto národnom výbore boli za našu obec zvolení na 3-ročné obdobie Viktor Sedlák, František Brenčíč, Ružena Halášová a Hermína Ridzoňová. Za poslanca do Mestského národného výboru bol zvolený Miroslav Šimeček. V tomto období sa hodne venovalo úprave a skrášleniu obce. Napríklad v roku 1955 sa upravili všetky príjazdové cesty do obce, ako aj všetky ulice v dedine, aby boli zjazdové pre motorové vozidlá. V roku 1956 sa vybudovalo detské ihrisko pri Horanskej studni s malým bazénom na kúpanie pre deti a parkom s okrasnými kríkmi. Upravilo sa námestie a zriadilo sa tu nástupište autobusov, adaptovala sa požiarna zbrojnica, upravilo sa okolie malého kostolíka – svah sa podmuroval a vybudovali sa schody do kostolíka. Na

všetkých týchto prácach sa podieľali občania dobrovoľnými brigádami, kupoval sa iba materiál. Okrem toho sa zrekonštruovala a zosilnila elektrická sieť, zdokonalilo sa verejné osvetlenie. Taktiež sa začala sa výstavba materskej školy, rozšíril a oplotil sa cintorín.

DRUHÝ POKUS S DRUŽSTVOM

V roku 1957 sa v obci znova vytvorilo celoobecné JRD. Súkromné pozemky sa rozorali a vytvorili sa veľké lány. Zo začiatku sa pozemky obrábali koňmi a neskôr traktormi. Mechanizácia sa však i naďalej rozrastala.

Občania vystaňovaní v tzv. Akcii B sa všetci až na jedného vrátili do svojich príbytkov. V tomto roku sa konali voľby do zastupiteľských orgánov. Za poslanca do Mestského národného výboru bol zvolený za našu obec na štyri roky Karol Darovec, do Obvodného národného výboru Bratislava-Vinohrady poslanci Viktor Sedlák, František Brenčíč a Kamila Mattovičová (vydatá Brankovičová).

V roku 1957 sa začala aj výstavba mestského vodovodu, ktorý nahradil dovtedajší gravitačný (spádový) vodovod. Práce sa dokončili v roku 1958. A v tomto roku sa začali prípravné práce na stavbu kultúrno-obchodného domu (Žatevná 4), ktorý bol dokončený za 4 roky a odovzdaný do užívania v roku 1962.

V AKCII Z

„V roku 1964 sa Miestny národný výbor v Dúbravke presťahoval na Žatevnú ulicu do obchodno-kultúrneho domu, ktorý si Dúbravčania postavili svojpomocne v akcii Z. Na prvom poschodí boli kancelárie s rozhlasovou miestnosťou, sobášna sieň, kde bola neskôr knižnica a spoločenská sála. Teraz sú to všetky kancelárie Miestneho úradu v Dúbravke. Na prízemí bol obchod s potravinami Jednota a neskôr Duchoň. Bola tam tiež čistiareň, kaderníctvo a ďalšie miestnosti slúžili ako „Družina mládeže“ na mimoškolskú činnosť. JRD sa zase presťahovalo do obecného domu Pod záhradami (dnes múzeum)“ spomína Starodúbravčanka Katka Jakubčíková.

Roľnícke družstvo obhospodarovalo ešte 220 hektárov, ale zápasilo s nedostatkom pracovných síl. So súhlasom Okresnej poľnohospodárskej správy

bola značná časť týchto pozemkov daná do bezplatného nájmu Štátnemu majetku v Stupave. Dúbravské družstvo si ponechalo na obhospodarovanie asi 60 hektárov pozemkov.

DRUŽSTVO VYTLAČILA VÝSTAVBA

Počnúc rokom 1967 sa v južnej časti nášho chotára začína bytová výstavba a pre občanov našej obce mnohé problémy s vykupovaním pozemkov. Na Záľuhách sa už týčia prvé panelové domy a výstavba sa stále viac a viac približuje k starej dedine. JRD preberá po vypršaní nájmovej zmluvy pozemky od Štátnych majetkov, ale v dôsledku výstavby sú asanované i hospodárske budovy družstva na Podvorniciach.

Katka Jakubčíková toto obdobie zhrnula v knihe Mamkina Dúbravka: „V roku 1952 v Dúbravke založili menšinové družstvo, ktoré hospodáril na obecných a cirkevných pozemkoch. V rokoch 1956-57 už vzniklo celoobecné JRD a kancelárie malo v zadnej časti šenku u „tety Bary“. Keď sa presťahoval Obvodný národný výbor do novej budovy na Žatevnú, do obecného domu Pod záhradami sa presťahovali kancelárie JRD. Tam som pracovala ako účtovníčka až do samého konca. Výstavba nového sídliska Záľuh zasiahla celý dúbavský chotár a naše JRD Dúbravka sa 30. júna 1972 zlúčilo s JRD Devínska Nová Ves.“

Spracované podľa publikácií Kronika Dúbravky, Mamkina Dúbravka a Pozdrav z Dúbravky

Mária Vilémová, Katka Jakubčíková a Hanka Štefková v areáli bývalého dúbavského družstva.

Podpisy vedúcich predstaviteľov hlavného mesta a občanov pod zápisom slávnostného prevzatia obce do zväzku mesta Bratislavy.

► DÚBRAVSKÝ MINISPRIEVODCA PO SOCHÁCH VO VEREJNOM PRIESTORE

Štúr sa nestáhal, rak

Na dvore materskej školy stoja Dlhý, široký a bystrozraký. Deti sa v ich blízkosti hrajú, mnohí prechádzajú maliara, grafika, ilustrátora a sochára z roku 1984. Pod potravínami na Homolovej sa zas leskne Pozdrav, napriek tomu mnohými nepoznané. Pri tvorbe „minisprievodcu“ sme siahli po veľkom súpise sochárskych Jankovičová a Roman Popelár a popisuje sochy na území hlavného mesta z rokov 1945 až 2012. Na stránk

1

ĽUDOVÍT ŠTÚR

AUTOR: TIBOR BÁRTFAY, ROK: NEZISTENÝ
MIESTO: PEKNÍKOVA 1, VEDLA ŠKOLY

Stojí neďaleko Parku Pekníkova na rovnomennej ulici. Bronzová socha Ľudovíta Štúra na masívnom podstavci je dielom slovenského sochára Tibora Bártfaya. Bol synom známeho slovenského sochára Júliusa Bártfaya, tvorcom viac než 30 pamätníkov, vyše dvetisíc plastik a šesťsto portrétnych podobizní, množstvo pamätných medailí, reliéfov. Jeho najznámejším dielom je asi Planéta mieru pred Prezidentským palácom či súsošie Ľudovíta Štúra neďaleko Reduty. Pred pár rokmi sa objavili snahy osadiť za Redutou mramorovú sochu Márie Terézie a presťahovať súsošie štúrovcov na Námestie. Nakoniec k tomu neprišlo. Podobné udalosti sa týkali aj Dúbravky. Sochár Tibor Bártfay je jednak autorom sochy Ľudovíta Štúra na Pekníkovej ulici a miestny odbor Matice slovenskej uvažoval o sťahovaní sochy na iné miesto. Zdôvodňoval to zmenou školy. Škola na Pekníkovej je totiž v súčasnosti Britskou medzinárodnou školou, kedysi to bola Základná škola Ľudovíta Štúra, v roku 2004 sa však zlúčila so Základnou školou Pri križi.

6

KVET

AUTOR: ĽUDMILA CVENGROŠOVÁ, ROK: 1983
MIESTO: FEDÁKOVA 18

Je z keramiky a betónu, no napriek tomu kvitne. „Rastie“ na námestičku pred Obchodným centrom Saratov kvitne. Ide o dielo s názvom Kvet od Ľudmily Cvengrošovej z keramiky, ktoré je celoplošne glazované. Vytvorené bolo v roku 1983 a časom sa rozpraskávali jeho keramické segmenty. Skladá sa z troch častí a má betónové jadro. Mestská časť sochu oživovala reštaurátormi pred dvomi rokmi aj vďaka spolupráci so Slovenskou sporiteľnou, ktorá má pobočku hneď v susedstve. Ľudmila Cvengrošová, rodáčka z Radošinej pri Topoľčanoch, študovala na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave u profesora Rudolfa Pribiša. Pre jej tvorbu je typická komorná plastika a medailérska tvorba. V dielach často stvárňovala rôzne motívy zo slovenskej histórie, napríklad Súsošie sv. Cyrila a Metoda či sochu kniežata Rastislava. Je autorkou trojtonovej plastickej keltskej mince Biatec pred budovou Národnej banky Slovenska v Bratislave.

2

RELIÉF NA SARATOVSKEJ

AUTOR: ERNA MASAROVIČOVÁ, ROK: 1977
MIESTO: SARATOVSKÁ 26/B (SARATOVSKÁ 17)

Možno ste aj vy prešli párkrát okolo a nevšimli si ho, alebo ste okolo ani nešli. Železný reliéf sme museli pri našom seriáli overovať pohľadom do mapy. Osadený je na budove školského internátu župy, kde sú okrem izieb pre študentov aj takzvané učiteľské byty. Bratislavská župa prvé v tejto budove dokončila a odovzdala na konci roka 2016.

Autorkou reliéfu je zaujímavá sochárka, povojnová výtvarníčka, šperkárka, medailérka Erna Masarovičová. Pri študovaní monografii o Erne sa dozvedáme, že nemala len mimoriadne, netradičné meno. Bola v poradí tretia absolventka VŠVU v Bratislave, patrila k sochárom, ktorí si v 60. rokoch urobili zväračský kurz a túto techniku vložili do umenia.

Erna Masarovičová je autorkou kovových zváraných plastik aj diel vo verejnom priestore, kde dokázala prepojiť architektúru, krajinu, prírodu.

7

LISTOVANIE

AUTOR: MIRA PODMANICKÁ, ROK: 2018
MIESTO: FEDÁKOVA 24

Pamätník, ktorý patrí k najnovším sochám vo verejnom priestore nelen v mestskej časti, ale i hlavnom meste. Pod názvom Listovanie stojí na Fedákovej ulici od septembra 2018. Cieľom jeho vytvorenia bolo pripomenúť slovenského hudobníka, dramaturga, umelca a aj Dúbravčana Deža Ursínyho. S iniciatívou osadiť a venovať pamätník Ursínymu prišiel na Komisiu kultúry jej člen, miestny a župný poslanec Juraj Štekláč. Komisia sa návrhom zaoberala niekoľkokrát, k vypracovaniu projektu sa pridali Dúbravské noviny a v spolupráci so sochárkou Mirou Podmanickou vznikli dva umelecké návrhy. Nakoniec komisia podporila návrh s názvom Listovanie, projekt a finančnú podporu schválili aj dúbravskí poslanci. Pamätník Listovanie stvárňuje dvere, knihu, symbolizuje nazretie do vnútra tvorby umelca. Skladá sa zo štyroch kovových platní, do ktorých umelkyňa vylaserovala vybrané texty z tvorby Deža Ursínyho a Ivana Štrpku.

3

DIEVČA

AUTOR: KLÁRA PATAKOVÁ, ROK: 1977
MIESTO: SARATOVSKÁ 26/B (SARATOVSKÁ 17)

Už sme ju viackrát videli, ale možno ju môžete zbadávať aj teraz. Dievča je dielo nazvané Dievča „polihuje“. Možno odchy každopádne citujú autorkami sú sochárkou slovenskej architektúry Klárou Patakyovou. V tvorbe Kláry Patakyovej často zobrazuje dievčatá. Štefánia Krumlová je súborom, navrhla typy vznikli mnohé školské slávské sídliská.

8

POZDRAV

AUTOR: DUŠAN KRÁLIK, ROK: 1977
MIESTO: HOMOLOVÁ

Leto 2018 a okolo „v rukavičkách, s handsana Králika s názvom ANTIAGE & Jeseniú zďaleka nie sám. Spochárske dielo má Podľa akademického spomína, ako stál oltár. „Zrazu som ho a okolo neho žiaru, Socha alebo trojmetjom vnútri dve figúry vesmíru je z duralu, ulici a má zhruba tri

Keta neodletela

...i popri plote materskej školy na Ušiakovej okolo, no nevedia. Netušia, že mŕňajú dielo Miroslava Cipára, slovenského vesmíru. Plastika od slovenského umelca Dušana Králika, miestni ju volajú raketa. Niektoré schované, niektoré viditeľné diel v Bratislave. Má päť zväzkov, 810 strán súpisu a v nich okolo 700 diel. Pracovali na ňom kunsthistorici Sabina ...ach novín postupne predstavíme sochy okolo nás, diela vo verejnom priestore v Dúbravke. Aby sme vedeli, čo mŕňame...

...AKI, ŠTEFÁNIA KRUMLOVÁ, ROK: 1982
...KÁ 24

...istili aj upravovali zeleň okolo nej. Oddych...
...po ceste k lekárovi. Pri Zdravotnom stredisku...
...kovcová socha dievčaťa, leží doslova, pretože...
...a je jemne prekryté akousi látkou, drapériou,...
...dychuje, možno čaká, možno premýšľa. Zo so...
...pokoj. Ide o dielo osadené roku 1982 a jeho...
...ka Klára Pataki v spolupráci s významnou d...
...itektúry Štefániou Krumlovou.

...dominujú figúry, podobne ako u nás v Dúbrav...
...ženy, dievčatá, matky i starénky. Architektka...
...e známa projektovaním moderných obytných...
...pové bytové a školské stavby. Z jej návrhov...
...ké a predškolské zariadenia pre viaceré brati...

...VESMÍRU

...ÁLIK, ROK: 1982
...A 1

...rakety", ako dielo volajú miestni, pohyb, ľudia...
...rami a najmä s chuťou očistiť, oživiť dielo Du...
...om Pozdrav vesmíru. Na brigádu, ktorú zorga...
...noviny v spolupráci s Občianskym združením...
...om prišiel nakoniec aj samotný autor diela. A...
...olu s ním prišiel aj príbeh. Umelec prezradil, že...
...skrytý, sakrálny význam.

...sochára je sakrálnym dielom. Dušan Králik...
...čias omŕne v Kostole svätej Trojice a pozeral na...
...re zbadal trojuholník s Božím okom uprostred...
...v tom momente som mal vymyslenú sochu."...
...rový trojuholník má podľa slov autora vo svo...
...v, v strede je ruka, ktorá sídlisku zehná. Pozdrav...
...stojí v zeleni pod potravinami na Homolovej...
...metre.

4

DLHÝ, ŠIROKÝ A BYSTROZRAKÝ

AUTOR: MIROSLAV CIPÁR, ROK: 1984
MIESTO: UŠIAKOVA 1

Žltý, modrý, biely, dlhý, široký, bystrozraký. Trojica, ktorú sa nedá nevšimnúť. Materská škola Ušiakova je typická svojím typickým dielom z farebného umelého kameňa. Pod názvom Dlhý, široký, bystrozraký ho v roku 1984 dokončil umelec Miroslav Cipár. Odvtedy stojí na dvore materskej školy.

Miroslava Cipár, známy slovenský maliar, grafik, ilustrátor, absolvent Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave u profesora Vincenta Hložníka a profesora Jána Matejku. Stál pri zrode niektorých kultúrnych projektov, ako napríklad Bienále ilustrácií Bratislava (BIB). Sám je známy ako vynikajúci ilustrátor.

Okrem výtvarnej činnosti zohral významnú úlohu aj počas Nežnej revolúcie, v jeho byte sa 19. novembra 1989 stretli slovenskí výtvarníci a spisali prvé revolučné vyhlásenie. Neskôr sa stal jedným zo zakladateľov Verejnosti proti násiliu.

9

OŽVOLDÍKOVA – FONTÁNA

AUTOR A ROK: NEZNÁMY
MIESTO: GALLAYOVA 9

Hoci sa nevie, kedy sa presne postavila a ani to, kto je jej autorom, isté je, že dala názov celej budove. Pri fontáne na Gallayovej ulici stojí totiž Kultúrne centrum Fontána. Stretávajú sa v ňom seniori v rámci dvoch denných centier.

Čiastočne neznáma fontána má tvar lotosového kvetu, preto ju aj organizácia Generálny investor Bratislavy, ktorá sa o fontány v hlavnom meste stará, nazýva kvet. Okolo fontány je obdĺžnikový bazén obložený keramickým obkladom, v strede ktorého vyčnieva spomínaný lotosový kvet. Jeho priemer je okolo 240 centimetrov.

Dúbravka má dve funkčné fontány, okrem tejto v tvare kvetu, je druhá takzvaná technická. Počas teplejších mesiacov spríjemňuje okolie Bazovského ulice. Najšť sa dá v blízkosti Denného centra 3 a Centra rodiny.

Bratislava má spolu 41 mestských fontán, z toho počas letnej sezóny prevádzkuje 38.

5

TRI PRIATEĽKY

AUTOR: JURAJ HOVORKA, ROK: 1983
MIESTO: ULICA KAPITÁNA JÁNA RAŠU 25

Stoja na trávě v blízkosti, otočené chrbtom, akoby sa rozprávali, nejavili záujem o okolitý svet. Sledovať ich možno z blízkych lavičiek. Tri priateľky v malom krúžku na Ulici kpt. Jána Rašu. Viackrát už čistené súsošie z plastbetónu je dielom sochára Juraja Hovorku v spolupráci s architektkou Štefániou Krumlovou. Tá je známa projektovaním moderných obytných súborov, navrhla typové bytové a školské stavby. Juraj Hovorka je autorom mnohých monumentálnych a komorných výtvarných diel. Spoločne so sochármi Tiborom Bártafayom a Karolom Lackom, v spolupráci s architektmi Virgilom Droppom a Jurajom Hlavicom, sa podieľal na vytvorení známej fontány Družba na Námestí slobody. Je tiež autorom fontány a vodnej kaskády s názvom Lipový kvet pred budovou Národnej rady i tvorcom dnes priam kultového Ufa – lietajúceho taniera v lokalite Medzijarky na sídlisku medzi Vrakuňou a Podunajskými Biskupicami neďaleko Pentagonu.

10

SESTRY

AUTOR: TIBOR KAVECKÝ, ROK: 1978
MIESTO: DVOR MŠ OŽVOLDÍKOVA

Tri figúry, tri sestry. Na dvore Materskej školy posedávajú aj počas jej zatvorenia. Sedia na veľkom kamennom podstavci a rovnako sú z kameňa. Autorom diela z roku 1978 pod názvom Sestry je Tibor Kavecký, sochár, maliar, monumentalista. Známa je jeho Kozmická fontána, sochárske dielo z roku 1973 v Rači. Mnohé sochy, ktoré vznikali v čase bratislavských sídlisk, mali vesmírnu tematiku. Kozmické témy boli v tom čase ale často iba akýmsi zastieraním, únikom. Umeľci v dielach nechávali iné odkazy, alebo dielam dávali len krycie názvy, aby vyzerali ako ideologické.

Dúbravská socha Tibor Kaveckého nemá vesmírny ráz, patrí k areálu materskej školy, ktorú v minulosti navštevoval napríklad aj hudobník Oskar Rózsa.

Mestská časť viaceré sochárske diela, medzi nimi aj Sestry, čistila použitím vysokotlakového čističa s teplou vodou.

Spracovala: Lucia Marcinátová

► ZIMA SA OBRACIA, MEDVEĎ SI LÍHA NA DRUHÝ BOK

Bude na Gregora plná komora?

Od Hromníc až do Mateja, zima je už vy-
menená, na fašiangy masky
berte, budete sa baviť, verte.
Aké boli zvyky, tradície?
Na Hromnice sa zapalovali
sviečky zvané hromničky, na
Blažej mali obchôdzku učí-
telia so žiakmi a na Dorotu
sa hrali hry o svätej Dorote.

LUCIA PALŠOVÁ

Februárové zvykoslovie predstavo-
valo po Vianociach druhú časť zvykov
zimného cyklu. Medzníkom medzi
oboma obdobiami bol 25. január – ob-
rátenie Pavla. K tomuto dňu sa viazala
predstava, že zima sa obracia a nas-
tupuje do druhej fázy. Medveď vraj
na Pavla vyjde z brlohu a ak je pekne
a mrzne, ľahne si na druhý bok.

V niektorých oblastiach Slovenska
piekli v tento deň Pavlovníky (kolá-
če) pre každého člena rodiny. Zima
sa teda dostáva do druhej fázy, febru-
árové obdobie začínalo Hromnicami
a bolo bohaté na zvyky až do fašian-
gov.

ZAPALOVANIE HROMNIČKY

Hromnice boli u západných Slo-
vanov pravdepodobne sviatkami na
pocitu boha ohňa a hromov – Perúna.
Zo sviečok, ktoré si ľudia na Hromni-
ce odniesli do kostola posvätiť, si
roľnícke ženy nakvapkali trochu loja
do modlitebnej knižky a doma ho
zoškrabali do ľanového semena odlo-
ženého na siatie. Verili, že takýto ľan
bude chránený pred ničivou búrkou.

Sviečku, nazývanú hromnička, mali
v každej domácnosti. Zapalovali ju,
aby hrom neudrel do obydľia. Hro-

Ilustračné foto: pixabay.com

mička sa používala proti bolestiam aj
v ľudovom liečení. Počas tohto obdo-
bia boli zakázané práce, pretože ľudia
verili, že ich môže zabiť hrom. Známa
bola pranostika, že ak na Hromnice
zo strechy tečie, zima sa dlho povle-
čie. Na väčšine nášho územia varili na
Hromnice šúľance, ktoré mali byť čo
najdlhšie, aby aj konope boli dlhé.

BLAŽEJ A DOROTA

Tretieho februára má sviatok Bla-
žej. V západnej a strednej Európe bol
už v stredoveku tento deň vyhradený
na obchôdzky učiteľov a žiakov. Spo-
čiatku chodil vyberať naturálie učiteľ
so žiakmi, no od 18. storočia už len
žiaci samotní. V každom dome dostali
potom slaninu, vajíčka a iné jedlo, nie-
kedy peniaze. Plné košíky zanesli do
školy a opäť pokračovali v obchôdzke.

V Bytči chodili na Blažej na ob-

chôdzky štyria dospelí mládenci,
pričom jeden z nich bol oblečený za
husára. Obchôdzky boli už trochu
zdramatizované a mládenci si vyslú-
žili jedlo a občas peniaze. Večer sa vo
vybranom dome uskutočnila tanečná
zábava. Ďalším februárovým zvykom
bol deň Doroty. Dorota bola kresťan-
ka žijúca v treťom storočí, ktorú za jej
vierovyznanie popravili. Táto udalosť
sa stala námetom hry o svätej Dorote,
ktorá bola známa aj na našom území.
Na Kysuciach a v okolí Brezna, od-
kiaľ je táto hra známa, úlohu Doroty
dostalo dievča a ostatné hrali chlapci.
V Liptove naopak hru predvádzali
dievčatá. Ľudové divadlo bolo obľúbe-
né, ľudia si oddýchlí od každodenných
povinností a trochu sa zabavili.

NA MATEJA NEŠŤASTIE

Svojím spôsobom ojedinelý bol deň

Mateja, čiže 24. február. Ľudia veri-
li, že vajíčko, ktoré znesie akýkoľvek
druh hydiny v tento deň, sa nemá
podsádzať, pretože sa z neho vyľahne
nepodarak. Ani jahňa, či iné dobytča,
ktoré prišlo na svet na Mateja, sa ne-
považovalo za rovnocenné s ostatný-
mi. Deň Mateja bol všeobecne pova-
žovaný za nešťastný, preto sa nemalo
začať so žiadnou prácou, keďže by sa
skončila neúspechom. Počasie na Ma-
teja malo ukázať, či zima ešte potrvá,
alebo možno skoro očakávať jar. Vyja-
drovala to pranostika „Ak Matej nájde
ľady, poláme, ak nenájde, Gregor ich
spraví“.

Deň Gregora, čiže 12. marca, bol
obdobou Blažej. Rovnako ako na
Blažej, i na Gregora učitelia vysielali
školské deti po domoch, aby občania
prispeli k ich obžive. Zatiaľ, čo na Bla-
žej dostávali slaninu, údeniny, múku
a strukoviny, na Gregora sa vybrali
hlavne vajíčka. Chodenie s Gregorom
bolo v stredovekej západnej Európe,
najmä v nemeckých krajinách, značne
rozšírené. Žiaci sa preobliekli za kresť-
anských svätcov, prípadne pohanské
božstvá a chodili po domoch s nacvi-
čenými hrami i veselými historkami,
v ktorých okrem iného vyzývali rodi-
čov, aby posielali deti do školy. Tieto
obchôdzky súviseli hlavne s cirkev-
nými školami, na našom území v stre-
doveku značne rozšírenými. Vinše
a piesne, s ktorými chodili po domoch,
mali svoje regionálne odlišnosti.

„Milý hospodár, vyslaní sme od
pána rektora vyberať darčeky dneska
na Gregora, pohľadieť do vášho domu
a do dvora, či je v ňom pohoda a plná
komora“.

Vajíčka, ktoré chlapci dostali, odo-
vzdali rektorovi a peniaze ostávali
im. Gregoriácie boli pre chlapcov zážit-
kom, na ktorý dlho spomínali.

Potraviny Jednota na Homolovej v roku 1981 od ulice Pri križi (vtedy Krajňáková) a pohľad na dnešné potraviny Kraj od ulice Pri križi.

Foto: Dušan Králik, Peter Považan

Máte doma v krabici staré fotografie Dúbravky?

FAŠIANGY SÚ OBDOBÍM OD TROCH KRÁĽOV DO POPOLCOVEJ STREDY

Pred pôstom mjasopust a masky

Výroba masiek z kôry, víno zajedané teplými koláčmi, putovanie za slaniinou, tancovačka i fašiangové piesne. Čas uvoľnenia, zábav, slávností. Fašiangy.

LUCIA PALŠOVÁ

Fašiangy patria už do začiatku jarneho obdobia. Je to pohyblivý sviatok a jeho termín závisí od termínu Veľkej noci. Fašiangy končia vždy štyridsať dní pred Veľkou nocou takzvanou Popolcovou stredou, ktorá otvára obdobie pôstu. Tento rok pripadla na 17. februára.

Podľa prameňa z Veľkej Moravy sa u nás v deviatom storočí používal termín mjasopust. Na Slovensku ho ale ešte v stredoveku vystriedal názov nemeckého pôvodu fašiangy. Ľudia sa usilovali čo najlepšie a najpestrejšie využiť tieto dni, jedli, pili a zabávali sa. Vedeli, že potom bude nasledovať pôst. Beztriestne parodovali rôzne normy správania i spoločenské nešváry, správali sa bezstarostne a uvoľnene. Fašiangy boli ovplyvnené prvkami antických náboženských slávností – saturnálií, lupernálií a bakchunálií.

Roľníci sa zabávali rôznymi žartami, pri ktorých mali tváre zakryté jednoduchými maskami z kôry stromov. Víno zajedali teplými koláčmi poliatymi medom. Božstvu obetovalo kozľa, víno a niektoré jedlá. Fašiangy mali pôvodne funkciu magickú a súviseli s uctievaním predkov. Masky vlastne predstavovali duše zomrelých, až neskôr nadobudli zábavný charakter. Zoomorfne masky zas súviseli s loveckou magiou a s totemovými zvieratami a démonmi. U východných Slovanov kládli počas fašiangov jedlo na

Ilustračné foto: pixabay.com

hroby zomrelých. Priebeh fašiangov bol odlišný na dedine a v meste. Na dedinách bývala hlavným organizátorom fašiangov dedinská mládež.

MASKY KULTOVÉ I MAGICKÉ

Fašiangové masky mali pôvod v starých kultoch -mágií a totemizme. Pôvodne mali zastrašiť démonov a zlých duchov, alebo predstavovali zomrelých predkov a uctievané zvieratá. Preto tu nachádzame mnoho zvieračích masiek, ako napríklad medveď, koza, turoň, vlk alebo vlkodlak, rôzne démonické bytosti, ďalej postava čerta, dvojmaska žena-muž, kôň, žobrák, bosorka a podobne. Výrazná a často vyskytujúca bola i postava smrťky alebo upíra.

Na výrobe masiek často vidíme kus ľudovej zručnosti a fantázie, keďže masky si roľníci vytvárali sami, a to

z materiálu dostupného na dedine - využívali slamu, drevo, kožu, nástroje ako kosu, píľku, cepy a podobne. Pastieri praskaním bičmi často zahánali zlých démonov.

FAŠIANGY V DÚBRAVKE

V Dúbravke už na začiatku fašiangového obdobia mládenci chodili po domoch. V poslednú fašiangovú sobotu obišli všetky domy, v ktorom bývalo dievča a pozývali na zábavu. Chlapci, ktorí vstúpili do domu, zapichli ražeň do povaly, krútili sa pod ním a spievali: „A tam hore na komore, mačky sú vám na slanine, choďte si ich zohnať a nám kus odrezať.“ Chlapci potom dostali slaninu, rebrá a mäso.

Niekedy menší sprievod chodil s maskou tura, čerta alebo kozy a podobne, spievali fašiangovú pieseň. V každom dome dostali pálenku či na-

turalie. Tie sa potom priniesli do vybraného domu a usporiadala sa tanečná zábava, ktorú začínalo najbohatšie či najkrajšie dievča. Mládenci zvykli nosiť všetko na priadky, kde dievčatá pripravili pohostenie. V krčme tri dni vyhrávali muzikanti do tanca a kto chcel mohol sa tu zastaviť. Dúbravské dievčence sa stretávali na priadkach, kde pozývali aj mládenčov a z naturalíi im pripravili pohostenie.

ZVYKY V MESTE

V mestách boli fašiangy ozvláštnené sprievodmi a zábavami, usporadúvanými remeselnými cechmi. Hlavnými organizátormi boli tovariši, ktorí sa zišli v tovarišskej nočľahárni v niektorom z cechov. K najaktívnejším organizátorom cechových zábav patrili cech mäsiarov. V 18. storočí v Kežmarku sa zišli mäsiarsky tovariši pred cechom majstra a pod dozorom dvoch majstrov robili prípravu na tanečnú zábavu. Každý cech vo fašiangovom sprievode predvádzal nejakú atrakciu, na ktorej sa ľudia zabávali. Predvádzali aj pohrebny sprievod, samozrejme sparodovaný a zosmiešnený. Kozušníci jedného z tovarišov zašili do medvedej kože a vodili na retiazke.

Čaro a kúzlo fašiangových osláv a sprievodov vytvorené našimi predkami sa trauje dodnes a na mnohých miestach i v súčasnosti spestruje náš každodenný životný stereotyp.

Zastávka Švantnerova pred asi 45 rokmi a zastávka MHD Švantnerova dnes.

Foto: YouTube, Peter Považan

PODEĽTE SA O TIETO JEDINEČNÉ OBRÁZKY S DÚBRAVČANMI A KONTAKTUJTE NÁS

tlacove@dubravka.sk

SUDOKU

	3	8	6			7		
	5				4			3
		9		8	7			
	1					6		2
6			4	2	1			8
8		5					4	
			5	7		4		
4			1				5	
		1			9	3	8	

		9			1			5
6	3			9	5			
	1		2		8			
		1	5			2	8	
		2				5		
	7	6			2	9		
			6		7		1	
			8	2			9	6
8			1			7		

Vyčistíme váš pozemok od nežiaducich drevín. Ponúkame výrub stromov, krikov a náletových drevín, drvenie a štiepkovanie nepotrebných konárov drvičom na drevnú štiepku. Kosenie trávnej plochy a vysávanie popadaného listia. Cenovú ponuku spracujeme po obhliadke.

Tel. 0907181800

Máte doma v krabici staré fotografie Dúbravky?

PODEĽTE SA O TIETO JEDINEČNÉ OBRÁZKY S DÚBRAVČANMI A KONTAKTUJTE NÁS

tlacove@dubravka.sk

VEĽKOKAPACITNÉ KONTAJNERY FEBRUÁR

Kontajner bude prístavený do 10.00 hodiny v príslušnom dni. Odvoz kontajnerov sa bude vykonávať nasledujúci pracovný deň od 09.00. Veľkokapacitný kontajner smie byť naplnený. Kontajnery na veľkorozmerný komunálny odpad nie sú určené na zber odpadu ako pneumatiky, elektroodpad, batérie a akumulátory, nebezpečný odpad (farby, oleje a pod.) Pneumatiky – spätný zber odpadových pneumatík je bezplatný distribútorom pneumatík od jej držiteľa a bez podmienky viazať spätný zber nákupom novej pneumatiky alebo iného tovaru. (distribútor pneumatík – predajne, pneuservis).

18. február
Homolova 4 pred bytovým domom

11. február
Repašského 1 - parkovisko

4. február
Saratovská 2 – 4 pri bytovom dome

18. február
Koprivnická 11 pri byt. dome

11. február
V. Valachovej 2 pri byt. dome

25. február
M. Sch. Trnavského 18 pri bytovom dome

25. február
Švantnerova pred rešt. Zlatá Lipa

4. február
Bullova 25 – Damborského 1 parkovisko

KULTÚRNE TIPY ONLINE

NOVÁ VIRTUÁLNA PREHLIADKA FILLA – FULLA S AUDIO SPRIEVODOM

Spomínate si na úspešnú výstavu FILLA – FULLA: Osud umelca v Slovenskej národnej galérii? Pozývame vás na novú virtuálnu prehliadku v audiosprievode kurátorky výstavy Kataríny Bajcurovej.

Na <https://fillafulla.sng.sk/panorama/> sa môžete prejsť celou výstavou z roku 2018, venovanou dvom klasikom českého a slovenského moderného umenia - Emilovi Fillovi a Ludovítovi Fullovi.

BOLO RAZ JEDNO NÁMESTIE ... (OSUDY RYBNÉHO NÁMESTIA)

Na pôvodne voľnom priestranstve medzi Podhradím a mestskými hradbami začalo po zbúraní mestských hradieb vznikáť postupnou zástavbou ikonické Rybné námestie. Námestie slúžilo neskôr ako jedno z mestských trhovísk, zhromažďovacie miesto, miesto konania bohoslužieb. Aj keď názov zostal dodnes, námestie v skutočnosti zmizlo zo zemského povrchu. Prečo zmizlo ako aj ďalšie zaujímavosti o námestí sa dozviete na prednáške Občianskeho združenia Bratislavské rožky dňa 23. februára 2021 o 18:00, online bratislavskerozky.sk

TIPY Z DÚBRAVSKEJ KNIŽNICE

História inak: Obzrieť sa a učiť sa

Februárové knižné tipy Miestnej knižnice Dúbravka predstavujú históriu podanú inak – pútavo, poučne a najmä využiteľne v každodennom živote či občianskom rozhodovaní. A hoci otvorenie knižnice obmedzili opatrenia v súvislosti s novým koronavírusom, knižky čitateľov čakajú.

SAPIENS
Yuval Noah Harari

Ak vás niekedy zaujímalo, ako sme vznikli, prečo sme práve my na vrchole potravinového rebríčka a ako vlastne tvoríme spoločnosť s miliónmi členov, uznávaný izraelský profesor má odpovede. Detailná a pútavá jazda našim vývojom vám možno potrvá nejaký ten týždeň, ale rozhodne to bude stáť za to.

EPIDÉMIE V DEJINÁCH
Kovár, Zajac, Benediková

Asi viete, že sa ľudstvo s epidémiou nebie po prvýkrát. Čo nás morilo v storočiach minulých, aké sme mali vtedy informácie a ako sme bojovali, vám prezradí práve táto kniha. A možno vám aj dvihne náladu a dodá nádeje - keď si porovnáte dnešnú situáciu napríklad s takou španielskou chrípkou či cholerou.

SUPERŽENY
Andrea Kellő Žáčková

Že sa niekedy zdá, že históriu tvorili iba muži? Nie je tomu celkom tak. A ani v našich zemepisných šírkach. Andrea Kellő Žáčková odкрýva prach z mien našich výnimočných žien a pripomína ich nesporné statočné a sľachetné činy. Skvelé čítanie pre dospelých aj tínedžerov.. **Veronika Frtúsová**

Kontakt: Miestna knižnica Dúbravka
Sekurisova 12 | 841 02 Bratislava
kniznica@dubravka.sk | kultura@dubravka.sk

V prípade, že chcete knihy podarovať, napíšte email, my sa na tituly pozrieme, bohužiaľ, máme obmedzené skladovacie kapacity a nemôžeme poskytnúť domov všetkým knižkám. Ďakujeme.

FILÁKOVSKÝ HRAD

Hrad založil lúpežný... (tajnička 1). Prvá zmienka z roku 1242 uvádza, že hrad odolal nájazdu Tatárov. V 16. storočí hrad vyženil František Bebek a prestaval ho na... (tajnička 2) pevnosť. Dolný hrad chránili tri bašty a dve vežové brány s padacím mostom.

Páči sa vám táto krížovka?

Spolu s mnohými ďalšími ju nájdete v publikácii **Krížovky s veľkými písmenami**. Krížom-krážom po hradoch a zámkoch, ktorú vydalo **Ottovo nakladateľstvi**.

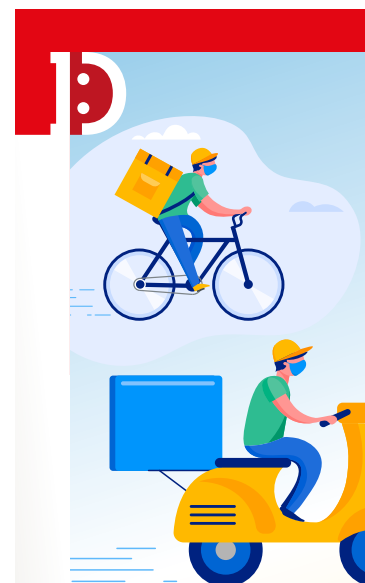
POMŮCKY: KLATT, ALAR, PABO, UELN	ČESKÁ OBEČ V OKRESE ČESKÉ BUDEJOVICE	MENO SPEVÁČKY FITZGERALDOVEJ	DEAD ON ARRIVAL (SKR.)	TAJNIČKA 1	ODTLAČOK (KNIŽ.)
NÁDOBA NA VODU					
BÝVALÝ BRITSKÝ TENISTA					
SLOVENSKÝ PEDAGÓG A FYZIK					
OBCHODNÁ AKADEMIA			RÍMSKA 2		
ZVUK MUCHY			HERBAL MED. PRODUCTS		
			ČESKÝ TANEČNÍK MESTO V MONGOL.		
			SMREK, PO ČESKY RIEKA V KAMENINE		
			MISA, PO NEMECKY ELEMENT CHÓDZE		VZDELÁVACIE ZARIADENIE
			SLOVENSKÝ POLITIK		
			SLOVENSKÝ POLITIK		
			RUSKÁ RIEKA NEVYŽIAD. ELEK. POŠTA		
			LEKÁRSKA KOMISIA POMALÝ (HUDOBNE)		
			OTÁZKA SPÔSOBU MENO OL'GY		
			OFÚKAL		
			SÍDLO V UGANDE		
			SLOVENSKÝ VRCH VYSOKO, PO NEMECKY		
			NÓRSKY LYŽIAR		NÁRODNÝ VÝBOR (SKR.)
			PREDLOŽKA		CITOSLOVCE BOLESTI
			MESTO NA SLOVENSKU		
			AMERICKÁ KOZMONAUTKA		

POĎTE
VARIT
DEŤOM

MESTSKÁ ČASŤ
BRATISLAVA
- DÚBRAVKA

HLADÁ HLAVNÉHO KUCHÁRA
/ KUCHÁRKU DO ŠKOLSKÉJ JEDÁLNE
NA MATERSKEJ ŠKOLE BLIŽŠIE INFO
NA: WWW.DUBRAVKA.SK - VOĽNÉ MIESTA

Ako zmenil
vírus vaše
podnikanie?

Dúbravskí podnikatelia,
kaviarne, reštaurácie,
pekárne. Píšte na
pr@dubravka.sk,
propagácia vám pomôže.

Dúbravské recepty: Mrkvové muffiny zo špaldovej múky

Počas lockdownu skúšame v kuchyni aj nové recepty. Čitateľka Dúbravských novín a Dúbravčanka srdcom, no teraz už obyvateľka Petržalky, nám poslala zaujímavý recept – Mrkvové muffiny zo špaldovej múky. Vyskúšate?

POTREBUJEME:

240 g – postrúhanej mrkvy
40 - 50g – hrozienuk
120 g – hladkej špaldovej múky
150 ml – slnečnicového oleja

60 g – práškového cukru
2 PL – medu
2 ks – vajcia
1/2 čl – sódy bikarbóny
1/2 čl – kypriaceho prášku
1/2 čl - škoric
štipka soli
1 čl – rumovej arómy

POSTUP:

Najskôr všetky suché ingrediencie spolu zmiešame (múka, sóda, prášok do pečiva, škoric, soľ). V

druhej miske si vyšľaháme vajcia s cukrom dohladka, potom pomaličky počas šľahania prilievame olej. Pridáme postrúhanú mrkvu, hrozienuku, med, rumovú arómu a všetko dobre premiešame.

Nakoniec pridáme suché ingrediencie a ešte raz všetko spolu premiešame. Pripravené cesto nadvádzujeme do formy na muffiny. Táto dávka by mala vystačiť na 12 kusov. Pečieme na 180°C asi 15-20 minút. Dobrú chuť.

Ilustračné foto: pixabay.com

Ajvy si dávate novoročné predsavzatia? Plánujete začať športovať, zmeniť stravovacie návyky, vzdať sa nikotínu, venovať sa viac svojim blízkym alebo ako väčšina odhodlancov schudnúť? Presne posledný spomenutý záväzok patrí dlhodobo k tým najfrekventovanejším.

DANKA ŠOPOROVÁ

Odštartovali ste ním január i vy? Poradíme vám, čo robiť, aby sa vás eufória držala počas celého roka. Zosumarizovali sme pre vás niekoľko osvedčených rád.

ŽIADNE EXTRÉMY

Ako prvé treba zmenšiť príjem jedla - veľkosť porcií, ale rovnako

▶ AJ POČAS LOCKDOWNU SA DÁ ŠPORTOVAŤ ČI ŽIŤ FIT

Apetít skrotíte len

ich počet počas dňa. Mnohí zabúdame, že ľudský organizmus začne pociťovať zasýtenie až po pätnástich minútach od jedenia. Presne preto nie je potrebné jesť až do „prasknutia“. Ideálne je stravovať sa 5-6 krát do dňa, s 3 hlavnými jedlami.

Ako sme už načrtli, podaktorí z nás smerujú v novom roku k splneniu sna o zdravšom životnom štýle a nižšej váhe. Vidina rýchleho schudnutia núti ľudí využívať extrémne diéty. Treba si však uvedomiť, že

rýchlejší úbytok tuku nie je zdravý a nezabezpečí ani trvalý výsledok. Telo sa totiž ocitne v stresovom režime a po skončení diéty si začne vytvárať tukové zásoby na prípadné prežitie ďalšieho stresového obdobia. Tento proces je známy ako jojo efekt. Nezabúdajte, že proces chudnutia je dlhodobá záležitosť. Znižovanie váhy sa bez zmeny stravovacích návykov a pravidelného pohybu nezaobíde.

KOLKO PRED SPANÍM?

Ostatné mesiace trávime prevažne doma. Pýtate sa, ako je to so stravovaním vo večerných hodinách? Tvrdenia typu „po šiestej nejem“ sú neúčinné, a to predovšetkým z dôvodu hladovania organizmu. Odborníci zastávajú názor, že ak sa naposledy najete o 18:00 a idete spať až po polnoci, prípadne ešte neskôr, vaše telo je 6 a viac hodín bez jedla, čo spôsobuje spomínané hladovanie a vytváranie tukových zásob. Jedlo tesne pred spaním sa ale taktiež neodporúča, keďže v danom prípade organizmus spracováva potravu v čase, keď by mali tráviace orgány odpočívať.

Ak chcete znížiť alebo udržať si svoju váhu, posledné jedlo zjedzte tri – štyri hodiny pred spaním. Pokiaľ si líhate spať o jedenástej večer, nič sa nestane, ak si pripravíte ľahkú večeru hoc o siedmej - ôsmej.

OVOCIE LEN DOOBEDA?

Na ovocie, najmä v poobedňajších hodinách, má veľa ľudí vyhraný názor. Pravdou je, že bez ovocia a zeleniny nie je možné zdravé stravovanie! Obe skupiny potravín obsahujú látky a vitamíny, ktoré sú pre zdravie dôležité. Je pravda, že v ovocií nájdeme cukor, no tým cukrom je fruktóza. Fruktóza v čerstvom ovocií býva pre telo ľahšie stráviteľná než rafinovaný cukor. Avšak, pri snahe schudnúť vo všeobecnosti platí, že ovocie áno - no doobeda, aby malo telo priestor na spálenie cukrov, ktoré obsahuje.

Jedálny lístok v aktuálnom období, keď väčšinu času trávime doma, by sa mal začínať raňajkami, najlepšie kombináciou ovsenej kaše so sušeným a čerstvým ovocím, prípadne dochutenou medom. Na desiatu je dobré ovocie ako jablko i pomaranč, na obed kuracie mäso na prírodno s ryžou a zeleninou. Na olovrant môže byť skvelou voľbou biely jogurt alebo hrst orieškov. Na večeru zas grécky šalát či šalát s kuracím mäsom.

A na záver vám zosumarizujeme skupinu potravín, bez ktorých sa ľudské telo zaobíde iba ťažko: ovocie, zelenina, orechy, semená, ryby, pre milovníkov živočíšnych produktov sú to aj mäso, biele jogurty a nízkotučné syry. Netreba zabúdať

režimom

ani na (ne)obyčajnú vodu a bylinné čaje.

NEZABÚDAJTE NA POHYB

Príberáme počas pandémie? Je pravda, že sedavé zamestnanie i domáce prostredie môžu viesť k nárastu hmotnosti, no nech nik netvrdí, že si nenájde 2-3 krát do týždňa pol hodinku na pohybové aktivity a priestor na zdravé stravovanie. A to práve v pohodlí domova. Všetko je o vôle, sebazaprení a cieľavedomosti člove-

ka. Vynikajúce aktivity na chudnutie sú aerobné tréningy. Ľudské telo naštartuje spaľovanie až po zhruba 30 minútach záťaže. Preto sa na chudnutie využíva beh, bicykel, rôzne druhy stepperov aj orbitrekov.

Vytrvalostnú činnosť je odporúčané dopĺňať posilňovacími cvičeniami zameranými na spevnenie svalstva. Aby vaša počiatková eufória pretrvala i v ďalších mesiacoch, osvojte si týchto šesť účinných rád, ktoré priblížil odborník Miloslav Jurík zo spoločnosti Študio-21 plus.

RADY ODBORNÍKA NIELEN PRE CVIČENIE

MAJTE CIEĽ

Tým môže byť: nabráť kondíciu, spevniť telo či niektorú z jeho častí, zhodiť kilogramy, alebo pokojne i cvičiť pre radosť a odbúranie pracovného stresu. Cieľ je dôležitý motivačný prvok, pokojne si vaše zlepšovanie rozdeľte po mesiacoch na celý rok, koľko cvikov na ktorom náradí, prípadne za aký čas budete schopní spraviť. Nedávajte si zbytočne nerealistické ciele, najmä pokiaľ ste začiatovník. Uvidíte, ako vám budú malé, čiastkové úspechy pri zdolávaní mét dodávať energiu a motivovať do ďalšieho progresu.

HLAVNE PRAVIDELNE

Hneď na začiatku si stanovte, koľkokrát do týždňa a v akom čase sa chcete venovať cvičeniu. Tak, ako si budete postupne pridávať záťaž, aj vaše cvičenie sa začne časovo predlžovať. Je dôležité, aby ste si vždy počas dňa našli na cvičenie čas. Ak si ho nevyčleníte, ľahko sa stane, že skôr či neskôr dostanú prednosť iné činnosti. Nezabúdajte, cvičenie a celkovo fyzický pohyb majú množstvo benefitov, o ktorých ste už určite veľa ráz čítali.

PRIDÁVAJTE POSTUPNE

Je žiaduce, ak sú prvky či cvičebné zostavy zamerané na rôznu fyzickú kondíciu a intenzitu cvičenia, samozrejme s ohľadom na vek a mobilitu. Optimálna je kombinácia prvkov, ktoré vedú využiť začiatovníci s prvkami určenými skôr zdatným športovcom. Patríte k nováčikom? Potom sa nesnažte dosiahnuť nemožné a za jediný týždeň nabráť svalovú hmotu. Fyzickú záťaž pridávajte postupne.

„NAŠTARTUJTE“ SVALY

Pred každým cvičením si treba nájsť čas na rozcvičku na zahriatie svalov. Eliminujete riziko neprijemných zranení pri cvičení, ako natrhnutie svalu či rôzne mikro-

úrazy chrbtice, horných a dolných končatín a pod. Stačí aj 10-15 minútová rozcvička. Obdobne po skončení cvičenia je nevyhnutný dôkladný strečing, ktorým si uvoľníte napäté svaly a cvikmi s protitiahom zamedzíte skráteniu šliach.

SPRÁVNA TECHNIKA JE ZÁKLAD

Pri každom cvičení dbajte na správnu techniku cvičenia, iba tak vám fyzická aktivita prinesie maximálny efekt. Pri cvičení je dôležité správne držanie tela, správne dýchanie a dodržiavanie tempa. Nesprávnym zaťažením tela cvikmi, najmä krčnej a driekovej chrbtice, si môžete privodiť zranenie. Základom úspechu je i správna technika dýchania, aby sa telo po zvyšovaní záťaže dôkladne okysličovalo. Počúvajte ho a necvičte cez bolesť. Dlhodobé zlé cvičenie vedie neraz k chronickým zraneniam. Určitá bolesť svalov je žiaduca, ale pozor na bolesti v kĺboch a šľachách. Tie naznačujú nesprávnú techniku. Rovnako asymetrické pocity vypovedajú o nesúmernom zaťažovaní jednotlivých svalových partií.

NEZABUDNITE NA PITNÝ REŽIM

Pri fyzickej námahe telo vydá nie len energiu, ale i pot, pričom tekutiny treba organizmu doplniť naspäť. Pri fyzickej námahe cvičení by človek mal denne vypíť cca 2-3 litre tekutín. Ideálnym nápojom je pramenitá voda, čaj, v menšej miere minerálky. Tú nezabudnite v tele doplniť aj počas cvičenia, čím obmedzíte tvorbu kĺbov. Necvičte ani na prázdny žalúdok. Jeť sa odporúča dve hodinky pred cvičením. Pre výživu svalov je vhodná - a to 30-60 minút po cvičení, konzumácia potravín bohatých na bielkoviny, napríklad tvaroh alebo cottage cheese.

Miloslav Jurík zo spoločnosti Študio-21 plus

Je navarené!

RECEPTY, TIPY A TRIKY Z DÚBRAVSKÝCH KUCHÝŇ
TIE VAŠE POSIELAJTE NA: tlacove@dubravka.sk

► DÚBRAVSKÁ ULICA JE SÚČASŤOU LITERÁRNEHO DIELA

Na Fedákovej vo flanérovej

Spoznali sme sa v redakcii, keď som začínala a ona končila. Písala do novin pod pseudonymom Parkrová. Po meste chodila a spracovávala témy z Bratislavy. Teraz Bratislavu mapovala tiež, no inak. Výsledkom je kniha esejí a reportáží o ľuďoch z ulice pod názvom Flanérová košľa. Jej autorkou je spisovateľka Jana Beňová.

LUCIA MARCINÁTOVÁ

Ozvala sa minulé jeseň, napísala Jurajovi Štekláčovi, iniciátorovi osadenia pamätníka Dežovi Ursinymu, predstavila svoju ideu a prácu na knihe, ktorej súčasťou sme mali byť i my. Až osobne zistila, že sa poznáme z jej novinárskej minulosti. Uplynul čas, zmenili sa mená, no Jankino písateľské umenie, povestný úsmev a priamosť nie.

Stretli sme sa na „mieste činu“, pri pamätníku Listovanie na Fedákovej ulici. Venovaný je Dežovi Ursinymu,

Jana Beňová, autorka knihy Flanérová košľa.

Foto: Soňa Maletz

hudobníkov, dramaturgov, ktorý na Fedákovej v Dúbravke roky žil, tvoril a venčil psa Havrana. Autorkou so-

chárskeho diela je Mira Podmanická.

A práve pri pamätníku sa začala naša rozprava so spisovateľkou

Janou Beňovou o diele Listovanie, o Fedákovej, o podujatí Spomienka na Deža, o Dežovi aj Ivanovi, či

Na tejto ulici som doma a u žien som tu kráľ... Spieva v pesničke Radar sa krúti Dežo Ursiny. Na Fedákovej ulici pred panelákom, v ktorom býval, pre vyše rokom inštalovali pamätník. Ursiny v jednom z novínových rozhovorov na otázku, kde je vlastne doma, povedal celkom jasne: v Dúbravke.

JANA BEŇOVÁ

V okolí svojho domu nakupoval, chodil do krčmy, kamarátil sa so zelvocinárkou Ankou...konexie mal v miestnom lahôdkarstve, poznal okolie a prírodu, chodil behávať a venčil svojho psa Havrana. Poslednú časť svojho života, keď bojoval s rakovinou, tu býval so svojím synom Jakubom. Listy, ktoré si v tom čase písali, aby uľahčili a zároveň prehĺbili svoju komunikáciu a vzťah členov jednej domácnosti, chorý otec a syn v puberte – vyšli knižne pod názvom Ahoj tato – Milý Kubo.

„Na pamätník som myslel dlhší čas. Mal som pocit, že sa nám z pamäti vytrácajú niektoré dôležité mená. Ľudia, čo za niečo stáli, čosi pre nás

► **JANA BEŇOVÁ: 8 A POL BRATISLAVSKÝCH ULÍC**

Dežo by sa nasmial

Dežo Ursiny (4. 10. 1947 - 2. 5. 1995).

Foto: jazzport.cz

urobili a priniesli...Vedel som, že tu býval, i keď osobne som ho nikdy nestretol. Definitívne tento nápad vo mne utvrdil dokument Petra Krištúfka Momentky. Dúbravka v ňom bola veľmi prítomná a ten pocit sa doslova zhmotnil,“ hovorí Juraj Štekláč, iniciátor myšlienky pomníka Deža Ursinyho. Pýtam sa, či bolo zložité

nápad presadiť a čo všetko je treba na to, aby dnes niekomu postavili pamätník.

Juraj vraví, že si dlho nevedel predstaviť, čo konkrétne by malo Deža pripomínať. Či osádzať tabuľku do chodníka, bustu pri vchode na Fedákovej 24 alebo pamätnú tabuľu. Vtedy sa do projekt zaangažovala Lu-

cia Marcinátová, šéfredaktorka Dúbravských novín, a oslovila sochárku Miru Podmanickú.

Sochárka navrhla dve podoby pamätníka – Lavičku a Listovanie. Dnes pred Dežovým domom a na polceste do jeho obľúbeného pohostinstva Sloník stoja štyri kovové platne ako štyri listy knihy. Dve sú hladké, jedna pokrčená a jedna hrdzavá. Sú na nich útržky textov Dežových piesní, ktoré napísal Ivan Štrpka. Písmená sú vyrezávané skrz kovové listy. Podobne ako spievané slová, nesú sa vzduchom, neuplietajú na stránkach.

(Posledná platňa má symbolicky výšku Deža Ursinyho.) Juraj hovorí, že to pripomína život a listovanie v ňom. „Je to minimalistické dielo a ja si myslím, že taký bol aj Dežo vo svojej tvorbe. Presný, strohý, čistý.“

Projekt museli schváliť viaceré komisie – majetková, kultúrna, pamätníková. „Niektorí sa aj čudovali. Jeden z dúbravských poslancov sa napríklad pýtal, prečo práve Ursiny-mu a nie trebárs Dvorskému, ktorý

košeli

Dúbravke... Od pamätníka sme prešli po „Dežových“ stopách. Často vraj z domu smeroval do krémy Sloník oproti. Tá tiež zmenila meno i tvár, no posedeli sme a Jana nám predstavila zámer knižky a jej potuliek po bratislavských uliciach.

Obliekla si „flanérovú košeľu“ a vybrala si osem a pol ulice hlavného mesta. „Flanér sa pohybuje mestom tak, ako tulák lesom, je na okraji spoločnosti, no vníma ju a pozorne sle-

JANA BEŇOVÁ

- ▶ Narodila sa v Bratislave, študovala na VŠMU, odbor Divadelná dramaturgia.
- ▶ Pracovala v denníku SME, neskôr ako editorka v Divadelnom ústave.
- ▶ V súčasnosti je na voľnej nohe a spolupracuje s Denníkom N. Jej román Plán odprevádzania (Café Hyena) získal v roku 2012 Cenu Európskej Únie za literatúru a zatiaľ bol preložený do dvanástich jazykov. Je autor-kou troch zbierok poézie a štyroch románov.
- ▶ Knižku Flanérova košela vydalo vydavateľstvo OZ BRaK koncom roka 2020.

duje,“ opísala. „Je psom svojej doby.“

Jana chodila bratislavskými ulicami asi dva roky, stretávala sa, rozprávala sa, zapisovala. Nejde o žiadneho sprievodcu či knihu pre turistov. Povedať má čosi viac práve Bratislavčanom, ktorí poznajú mesto, ulice, no nepoznajú všetky zákutia, obyvatel'ov. Spisovateľka predstavuje osem bratislavských ulíc: Štefánikovu, Šancovú, Grösslingovu, Mickiewiczovu, Starý most a Jantárovú cestu, Heydukovu, Mlynarovičovu, Košickú a zopár ďalších lokalít spojených pod názvom Polulice. Medzi nimi aj dúbravskú Fedákovu. So súhlasom Jany Beňovej uverejňujeme časť z nej.

▶ BIBLIOBOX STOJÍ PRED DOMOM KULTÚRY

Požičané knižky sa dajú vrátiť

Vrátiť knižky mimo otváracích hodín miestnej knižnice i počas jej zatvorenia. Na to slúži bibliobox pred Domom kultúry Dúbravka na Saratovskej ulici.

Má dúbravský dizajn – logo mestskej časti, exlibris dúbravskej knižnice a jasný typografický odkaz – „Tu môžete vrátiť knižky z Dúbravskej knižnice“.

Ako sem vrátiť knižku?

- Do každej vrátenej knihy vložiť papierik s vaším menom.

- Prosím nevhadzovať knihy, ktoré chcete knižnici darovať, bibliobox slúži iba na vrátenie požičaných.
- Ak nám chcete knihy podarovať, napíšte nám e-mail a my sa na titulky pozrieme, bohužiaľ, máme obmedzené skladovacie kapacity a nemôžeme poskytnúť domov všetkým knižkám - i keď by sme veľmi radi.

Básnik Ivan Štrpka pri pamätníku na Fedákovej.

Foto: Soňa Maletz

je tiež z Dúbravky. Upozornil som, že Dvorský ešte žije.“

Juraj s Luciou oslovili aj Ursinyho najbližších – syna Jakuba a textára Ivana Štrpku. „Myslím, že Jakub sa poteší. Ivan Štrpka bol zozačiat-

ku rezervovaný. Môžem vám povedať len jedno, vravel mi, Dežo by sa smial...“

Predtým, ako pamätník osadili, Juraj Štekláč si vzal týždeň dovolenky a chodil na Fedákovu každý deň.

„Vlastne som tu strávil september. Vymeriavali sme priestor a obyvatelia sa začali obávať, čo máme v pláne, keď som im vysvetlil, že ideme osádať pamätník Ursinymu, často reagovali: Nášmu Dežkovi?“

ZHUDOBNILI MODLITBU, ZAZNELA PO RÓMSKY

Devloro nakrútili v Dúbravke

Aj umením, spevom chcú búrať stereotypy o róm-skom vyjadrovaní, jazyku, speve a piesňou dodať nádej, silu. Nový klip k autorskej skladbe Devloro huslistky Barbory Botošovej nahrávali v dúbravskom kostole.

LUCIA MARCINÁTOVÁ

Už podľa prvého záberu na kríže, ktoré zreštaurovalo Dúbravské múzeum pred približne dvoma rokmi, spoznáваме dúbravský kostol. Otvoria sa masívne dvere a zaznejú tóny. Aj keby sme neboli v chráme a hoci nerozumiem slovám, cítime, že ide o modlitbu.

„Devloro, Tu sal amaro, Tu sal amaro dadoro...“ ozývajú sa slová a tónmi sa naplní priestor. Koncom roka sa v Kostole Kozmu a Damiána v starej Dúbravke natáčal videoklip k autorskej skladbe Devloro husľovej virtuózky Barbory Botošovej. Naspievalo ju duo Michaela Kalo-

Huslistka Barbora Botošová.

Foto: Archív hudobníčky

čaj Bobeková a Dúbravčan Richard Ricco Šarkózi, sprevádzala ich slovenská hudobníčka špička - Róbert Vizvári na basgítare a Eugen Botoš ml. na klávesoch.

Barbora Botošová je vnučkou le-

gendárneho Jána Berkyho Mrenicu, vo svojej tvorbe spája prvky viacerých žánrov, kontinentov, etník. Skladba Devloro je podľa jej slov modlitbou aj poďakovaním Bohu. Je tiež autorkou textu, ktorý je

v rómčine. Po rómsky u hudobníčky v rodine nerozprávali, reč sa naučila od priateľov. Aj touto piesňou chce poukázať na možnosti a krásy rómskeho jazyka, no zároveň tiež umením búrať stereotypy, že rómsky jazyk má hlučné a „nosové“ vyjadrenie.

Natáčanie klipu nám priblížil Richard Ricco Šarkózi, hudobník, Dúbravčan. S Barborou Botošovou a hudobným zoskupením Bohémians spolupracoval už v minulosti.

„Hľadali sme vhodné miesto pre natáčanie klipu, oslovili sme starostu Martina Zaťoviča a veľmi rýchlo sa podarilo dohodnúť nakrúcanie v priestoroch Kostola Kozmu a Damiána v starej Dúbravke.“

Ricco prezrádza, že skladbou by chceli v tomto v tomto neľahkom čase dodať nádej. „Verím, že každý, kto si v týchto neľahkých časoch skladbu vypočuje, z nej načerpá silu, nájde vieru a precíti posolstvo, ktoré so sebou prináša.“

SKÚSILA TO, PUSTILA SA DO PRÁCE A DNES VEDIE KURZ

Z drôtu utkala dúbravský erb

Svoju vášeň rozvinula v seniorskom veku, no už má dvoch „džarkov“, drotárskych „učňov“, svojich vnukov. Rozália Ďurčatová dokázala vydrôťovať dúbravský erb.

Drotárstvo má v našich končinách bohatú, takmer 300-ročnú tradíciu. V roku 2017 bolo zapísané do nehmotného a kultúrneho dedičstva na Slovensku. V Dúbravke tento fenomén oživuje seniorka Rozália Ďurčatová. Počas uplynulých sviatkov prekvapila starostu Martina Zaťoviča originálnym darčekom – drôťovaným erbom. Starosta erb priniesol na miestny úrad na Žatevnú 2, kde zdobia priestory kancelária starostu spolu s výpisom z heraldického registra. Dúbravský erb, ktorého základom je kamenná studňa, drôťovala prvýkrát.

DROTÁRSKI MAJSTRI

Rozália Ďurčatová sa o drotárstvo zaujímala už v detstve, no naplno sa mu začala venovať až oveľa neskôr.

„Po vojne chodili k nám na dedinu drotári. Ten náš drotár u nás zvykol prenocovať, bol to Janko Pacolt z Kamienky. Chodil po okolitých dedinách „hrnce plátať, drôťovať“ i keramiku opletať. Pre okolité susedy robil u nás na dvore. Sedávala som pri ňom ako malé decko a otravo-

Starosta s udrôťovaným erbom.

Foto: PH

vala ho rôznymi otázkami. Zostalo mi to zapísané v podvedomí. Keď som odišla do dôchodku, obdivovala som drotárske výrobky v ÚEUV-e a vtedy to dozrelo. Rozhodla som sa – skúsím to! S drotárom Pacoltom som sa stretla po rokoch, prišiel na prvú výstavu klubu Džarek, kde videl moje práce. Mal vtedy už 85 rokov,“ priblížila v rozhovore pre Dúbravské noviny Rozália Ďurčatová. „Drotárstvu sa venujem od roku 1999 ako samouk. Vďaka mojej priateľke Martuške Kožuchovej som sa prvýkrát zúčastnila stretnutia drotárskych majstrov v Považskom múzeu Žilina v Budatíne. Len ako „pozorovateľ“, keďže moje vtedajšie práce boli iba jednoduché šperky. Toto podujatie umocnilo moje rozhodnutie, tak som sa pustila do práce.“

ZRUČNOSŤ I SILA

Práca s drôtom je podľa Dúbravčanky rôznorodá a zručnosť je jej prvým predpokladom. Potrebná je tiež sila v prstoch i v rukách. Treba zvládnuť prácu s rôznou hrúbkou drôtu a s rozličným materiálom – drôt pozinkovaný, oceľový, nerezový, železný žiháný, mosadzný, včelársky a aj medený. Ako nám v rozhovore prezradila, má dvoch „džarkov“, drotárskych „učňov“, svojich vnukov. Piaty rok vedie v Dennom centre 4 aj Kurz umeleckého spracovania drôtu pre seniorov. **dš, lum**

ÁNO KONEČNE TROCHA RADOSTI

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

MALÁ RADOSŤ POTEŠÍ... VEĽKÚ UROBIA
AKČNÉ MODELY ŠKODA **V EDÍCI** **JOY**

ŠKODA FABIA

S BONUSOM AŽ DO
1200 €

ŠKODA KAMIQ

S BONUSOM AŽ DO
1200 €

ŠKODA SCALA

S BONUSOM AŽ DO
1500 €

**BOHATÁ
VÝBAVA JOY
NAVYŠE**

Urobte si radosť akčnými modelmi ŠKODA z edície **JOY**! Teraz aj so širokým výberom financovania, s bohatou výbavou navyše, 5-ročnou zárukou a s výhodným cenovým bonusom. Tak sa ozvite najbližšiemu autorizovanému predajcovi ŠKODA ešte dnes

ŠKODA Financial Services

Úver. Lízing. Poistenie. Mobilita.

www.skoda-auto.sk

Kombinovaná spotreba a emisie CO₂ automobilov ŠKODA FABIA, KAMIQ a SCALA: 5,1 – 6,8 l/100 km, 114 – 154 g/km. Informácie a fotografie majú len informatívno-ilustračný charakter. Akčná ponuka JOY sa nevzťahuje na model ENYAQ IV. Kompletne podrobnosti o ponuke a konečných cenách poskytnú autorizovaní predajca. Ponuku financovania zabezpečuje VOLKSWAGEN Finančné služby Slovensko s.r.o.

Váš autorizovaný predajca vozidiel ŠKODA:

Todos Bratislava s.r.o., M. Sch. Trnavského 14, 841 01 Bratislava
Tel.: 0800 102 103, e-mail: todos@todos.sk, www.todos.sk

todos®

LEGENDÁRNA TRÉNERKA HILDA MÚDRA OSLAVOVALA

Nepelu si vybrala pre jeho trpezlivosť

Dala mu robiť jeden cvik, o dve hodiny sa prišla pozrieť a trénoval ho stále bez prestávky. Upútal ju nie talentom, ale trpezlivosťou. Takto legendárna trénerka Hilda Múdra spomína na prvé stretnutie s Ondrejom Nepelom i na to, ako pani Nepelová platila za tréningy malinovým lekvárom.

TEXT A FOTO

LUCIA MARCINÁTOVÁ

Prvý január nie je len príchodom nového roka, ale je to tiež deň narodenín Hildy Múdrej, dlhoročnej trénerky olympijského víťaza Ondreja Nepelu. V tento deň oslávila krásnych 95 rokov.

Dúbravské noviny s ňou mali tú česť robiť rozhovor pred piatimi rokmi, keď bývala na našom sídlisku a oslavovala 90tku. A hoci sa narodila vo Viedni pod menom Hildegard Klimpel, doma sa cíti v Bratislave, v Dúbravke.

VYBRALA SI BYT V DÚBRAVKE

„Bývam tu odkedy sa Dúbravka postavila a som tu veľmi spokojná. Byt sme dostali aj s Ondrejom Nepelom,

Gratulácia a návšteva starostu pred piatimi rokmi.

keď bol prvýkrát majstrom Európy. Vybrala som ho, pretože sa mi páčilo, že k bytu je špajza a šatník, navyše nie je ďaleko od mesta a zároveň v prírode,“ povedala nám v rozhovore trénerka. Nepela, ktorý získal zlatú medailu v roku 1972 na Olympijských hrách v Sappore, mal byť o poschodie vyššie.

Trénovať ho začala pre jeho trpezlivosť. „Prišla za mnou na štadióne pani Nepelová, či by som sa pozrela na jej syna, priniesla na začiatok sto korún a lekvár, vzala som si len ten lekvár. Ondrej tancoval v prípravke už 14 dní a nikto sa naňho ani nepozrel. Dala som mu robiť jeden cvik a odišla som sa ve-

novať niekomu inému,“ spomína Hilda Múdra v rozhovore pre Dúbravské noviny. „Prišla som o dve hodiny a Ondrej stále robil ten istý cvik, bez prestávky. Tak som zistila, že z neho môže niečo byť. Cez usilovnosť sa dostal ďaleko, veľa trénoval. Mnohí talentovanejší, nemali takú trpezlivosť.“

TERAPIA AUTISTOM

Sama na ľade nikdy nesúťažila, no mnohých úspešných viedla. Ondreja Nepelu trénovala pätnásť rokov, iného trénera nemal. Dovedla ho k zisku troch svetových a piatich európskych titulov aj olympijskému triumfu v Sa-

ppore. V roku 2000 bol vyhlásený za najúspešnejšieho slovenského športovca 20. storočia, cenu za neho vtedy prebrala Hilda Múdra.

Okrem neho viedla aj Jozefa Sabovčíka, Mariána Filca, staršieho brata trénera Jána Filca či Agnesu Buřilovú.

Na záver trénerského pôsobenia sa Hilda Múdra venovala autistom a mentálne postihnutým. Ukazovala, že korčuľovanie môže byť aj terapiou. Na zimnom štadióne na Harmincovej učila deti najmä z Domova sociálnych služieb Karola Matulaya. „Pri týchto tréningoch som si však zlomila štvrtý stavec, tak som s korčuľovaním musela skončiť. Vážili si však každú pochvalu a akonáhle som prišla, vždy sa na mňa doslova vrhli,“ priblížila nám v rozhovore.

Dnes pani Hilda, rodená Viedenčanka, žije v domove pre seniorov v Bratislave. Z Viedne sa presťahovala za svojou láskou, Jozefom Múdrym, ktorého spoznala v rámci predstavení Viedenskej ľudovej revue, kde vystupovala. Svadbu mali v roku 1947 v Modrom kostolíku. Ako spomína na začiatku, nevedela po slovensky a nemčina nebola v tom čase „populárna“. Manžel chodil všade s ňou, slovensky sa učila postupne, no mierne viedenský akcent ale počuť dodnes.

KTORÝ ŠPORT KOMBINUJE FUTBALOVÉ KOPANIE A GOLF?

Footgolfové hviezdy z Dúbravky

Zaiste už mnohí z čitateľov počuli slovo FootGolf. Nový šport, v ktorom sa kombinuje futbalová kopacia sila a technika s pravidlami golfu. Hrá sa na 18 jamiek s polomerom niečo viac ako pol metra na rôznych vzdialenostiach a terénoch golfových ihrísk mimo dráh golfistov. Dejiny tejto hry sa začali písať len začiatkom milénia a oficiálne pred deviatimi rokmi založením Federácie svetového FootGolfu - FIGF.

FootGolf zavítal na Slovensko v roku 2014 a odvtedy športoví nadšenci dotiahli Slovensko medzi špicu piatich krajín sveta popri Veľkej Británii, Francúzsku, Argentíne a USA. Prvým úspechom bola bronzová medaila bývalého futbalového reprezentanta i trénera Slovana Jána Kozáka ml. na 2. majstrovstvách sveta 2016 v Argentíne vo FootGolve v súťaži jednotlivcov, kde Slovensko získalo v tímovej súťaži 6. miesto. Na ďalších MS 2018 v Maroku bolo Slovensko piate.

Úspešná footgolfová rodina otec Branislav a dcéra Tamia Thron.

RARITA – OTEC A DCÉRA

FootGolfu sa súťažne a veľmi úspešne upísali aj dvaja obyvatelia Dúbravky, ako jedinečná rarita otec-dcéra Branislav a Tamia Thron v dresoch tímu 1. Slovenský futbalgolfový a footgolfový klub Carpathians Slovakia. Branislav Thron sa spolupodieľal na zisku bronzovej medaily za 3. miesto na 2. majstrovstvách Európy tímov EURO FOOTGOLF 2019 v Anglicku. Braňo, známy pod prezývkou Riko,

je vášnivý všestraný športovec, veď okrem európskeho footgolfového bronzového medailistu je v hokejbale majstrom sveta, šesťnásobný majster Slovenska a štvornásobný hokejbalista roka. Jeho meno je známe aj vo floribale, reprezentoval Slovensko na majstrovstvách sveta 2004 v Španielsku.

AMBÍCIA? OLYMPIJSKY ŠPORT

S FootGolfom začal pred štyrmi rokmi. Jeho úspechy prišli so vstupom

do 1. SFGK Carpathians Slovakia pred dvomi rokmi, keď popri európskom bronz slávil 2. miesto v Slovenskom pohári v klubovej súťaži. V sezóne 2020 prešiel vekovo do kategórie mužov nad 45 rokov - seniori. V minulom roku dosiahol zatiaľ najväčšie úspechy v kategórii jednotlivcov, a to 2. miesto v 8-kolovej súťaži Slovenská Footgolfová Tour a 3. miesto v 4-kolovej súťaži Slovenský FootGolfový Pohár, ako aj 2. miesto medzi seniormi na Slovak Open 2020, najväčšom medzinárodnom turnaji na Slovensku.

Tamia Thron, Braňova 12-ročná dcéra, získala vo farbách 1. SFGK Carpathians Slovakia v histórii klubu prvé víťazstvo v niektorej súťaži. Tamii v minulom roku na celkový triumf v kategórii juniori do 17 rokov Slovenského FootGolfového Pohára stačili víťazstva v dvoch kolách zo štyroch, pričom jej výsledok vzbudil pozornosť, pretože to boli jej prvé dva oficiálne súťažné turnaje a porazila starších od seba. Možno sa jej raz podarí prebojovať na olympiáde, keďže FootGolf má ambíciu byť olympijským športom.

**Rastislav Blaško, prezident
1. SFGK Carpathians Slovakia**

Foto: autor

ŠPORTOVÝ KALENDÁR NA ROK 2021 JE PRIPRAVENÝ

Aký bude šport v tomto roku?

T ťažké obdobie doľahlo aj na šport v našej mestskej časti. Kolektívne, či skupinové športové aktivity boli v prevažnej časti minulého roka zakázané. Z plánovaných aktivít sa podarilo síce časť zorganizovať, ale záujem a požiadavky sa vo väčšej miere športuchtivým Dúbravčanom nepodarilo naplniť. Ako to vidí športový odborník Branislav Semančík, športový riaditeľ HOBY a predseda komisie športu?

JOZEF PETROVSKÝ

„Postihnuté boli, žiaľ, všetky vekové kategórie. Čas a priestor bol skôr na individuálny šport. Organizované športové kluby mali síce svoje aktivity pripravené, ale po zvážení, alebo vydaní nariadení ich postupne museli skoro všetky zrušiť. Tak dôležitá konfrontácia a súťaživosť chýbala hlavne tým mladším športovcom, ktorí okrem tréningov

Rada seniorov v Dúbravke pripravuje aj stolnotenisový turnaj.

Foto: Lucia Marcinátová

nemali možnosť porovnania svojej športovej výkonnosti so svojimi rovesníkmi.

O to ťažšie to mali a majú v kluboch, kde museli a musia vhodnou formou zaujať svojich športovcov, aby ich v tomto čase pri športe udržali a aj vhodne motivovali.

Ved' len online príprava nie je to, pre-

čo sa športovci spolu stretávajú a trávia spolu okrem športu aj veľa spoločných aktivít, alebo len voľného času. Nie sú to len športovci, ale aj ich rodičia, starí rodičia, či kamaráti, ktorí spolu vytvorili v kluboch silné komunity.

Veľkej obľube sa tešili aj športové aktivity a turnaje pre seniorov organi-

zované našou mestskou časťou a Radou seniorov. Perfektná organizácia, účasť a vzťahy, ktoré sa na športoviskách umocňovali pre túto vekovú kategóriu boli dôkazom, že šport nie je len o bodoch, góloch a sekundách. Išlo o to, aby mal človek v každom veku možnosť si zasúťažiť a stretnúť sa so svojimi priateľmi, prípadne nadviazať nové priateľstvá. To, že sa nám podarilo spoločne vybrať vhodné športové disciplíny svedčí aj to, že naši seniori sa popri športe nestretávali len pri organizovaných súťažiach, ale ich s veľkou obľubou chodievali spolu hrať aj vo svojom voľnom čase.

Športový kalendár na rok 2021 je pripravený, rôzne športové aktivity, turnaje a stretnutia tiež. Zostáva už len veriť, že sa nám spoločne podarí "oprášiť" po nejakom čase športové náradie a náčinie. Podmienky a športoviská v našej mestskej časti na to máme, chuf' nám určite nechýba, už len veľa zdravia a bezpečný priestor pre všetkých, ktorí efektívne trávia svoj voľný čas pri športe a hlavne so svojimi kamarátmi."

DÚBRAVSKÝ BEDMINTONOVÝ KLUB ČAKÁ NA ZAČIATOK SÚŤAŽÍ

Nedokončia, alebo budú pokračovať?

Bedminton patrí medzi tie športové odvetvia, ktoré až na malú výnimku, od polovice marca len trénovali, a aj to nie vždy im to epidemiologická situácia dovoľila. Táto situácia postihla aj Dúbravský bedmintonový klub, ktorý má v dlhodobých súťažiach tri družstvá.

Športovo-technická komisia Slovenského bedmintonového zväzu plánuje začiatok sezóny od prvého apríla. Či tomu naozaj tak bude, nevie zatiaľ nik povedať. Na začiatok súťaží netrpezlivo čaká 61 registrovaných klubov v Slovenskom bedmintonovom zväze. Športovo-technická komisia plánovala v Trenčíne usporiadať majstrovstvá Slovenska vo všetkých vekových kategóriách jednotlivcov za rok 2020 a mládežníckych družstiev v mesiacoch február a marec. Chcela organizovať vždy dve kategórie za jeden víkend. Ako budú prebiehať súťaže miešaných družstiev?

Prvý hovorí o tom, že súťaže z minulého roka by zostali nedokončené.

Bedminton sa trénuje aj v Dúbravke.

Družstvá vo všetkých ligách by v novom ročníku štartovali v rovnakom zložení. Žiadne družstvo by nevypadlo a nepostúpilo. Všetky súťaže družstiev by sa tak nedohrávali. Druhý variant hovorí, že minuloročný ročník by sa dohrál v tomto roku. Znamenalo by to, že všetky ligy by pokračovali v sezóne 2021. Obidva ročníky by boli tak boli spojené do jed-

ného súťažného ročníka 2020/2021.

V druhej lige miešaných družstiev DBK neodohral ani jeden zápas. Náš klub mal prvé kolo skupiny B organizovať, ale pre hrozbu vírusu vzdal organizácie a tiež všetky ostatné družstvá boli názoru, že by v tomto termíne nemalo hrať.

V prvom kole tretej ligy, skupiny zá-

pad, DBK B prehral s Jakartom 2:6 a remizoval zhodne 4:4 s rezervami Fénixu a Spojmi. Na druhé kolo, ktoré sa hralo v Ilave náš klub bezpečnostných dôvodov necestoval a svoje stretnutie prehral kontumačne. Tretie družstvo DBK je účastníkom štvrtej ligy, skupiny juh. Vo februári v prvom kole prehral DBK C s ŠK Benni Nitra 2:6 a s Lokomotívou Bánov C 0:8. (pej)

Vojteková a Bálintovci

Slovenský zväz bedmintonu napriek tomu, že sa v minulom roku súťažilo len prvé tri mesiace, zostavil rebríčky podľa získaných bodoch na turnajoch.

Na popredných priečkach sa umiestnili aj pretekári Dúbravského bedmintonového klubu menovci Bálintovci a slovenská reprezentantka Lucia Vojteková. Lucia skončila v štvorhre žien na druhom a Nikoleta Bálintová na siedmom mieste. Nikoleta sa umiestnila v dvojhre žien na štvrtej priečke. Vojteková dvojhru žien v roku 2020 nehrala. V štvorhre žien patrí Lucii druhé a Nikolete siedma priečka. V mixe sa Vojteková umiestnila na štvrtom, Nikoleta a Dáriuš Bálint zhodne na piatom mieste. Dáriušovi patrí v dvojhre mužov trinásť priečka. (pej)

ŠPORTOVÝ KLUB TENIS CENTRUM DÚBRAVKA

Dúbravka - Lysáková ulica

Tenisová hala - prenájom

od 8 € / hod.

0905 109 378

Celoročné objednávky:

2020 / 2021

0905 240532

Tenisová škola

Mgr. Michal VAVRO

0905 240 532

www.miso.ofirme.sk

MAMA HOKEJOVÝCH DVOJIČIEK: SÚ TO MOJE ZLATÍČKA!

Vyrážačka a lapačka stále čakajú

Charakteristickým rysom tejto vekovej kategórie je ukončenie nácviku základných hokejových zručností jednotlivca. V tréningu dochádza k prechodu od nácviku herných činností k ich zdokonaľovaniu pri vzájomnej súčinnosti hráčov. Podľa týchto a ďalších pokynov trénerov by trénovali piatáci (U11) v hokejovej HOBY, keby nebola pandémia.

TEST A FOTO

JOZEF PETROVSKÝ

Aj dvojčky Miška a Ján Max Letáši z tohto družstva. Od 19. decembra trénujú podľa iného tréningového plánu. Navštívili sme ich v útulnom byte na konci Dúbravky, aby sme si pohovorili o doterajšej činnosti a hlavne ako znášajú súčasnú situáciu, ktorá športovcom nepraje. Spoločnosť nám robila mama Daniela, fyzioterapeutka a vysokoškolská učiteľka, ako aj ich starší brat Martin, prvák na Právnickej fakulte UK.

Rodina bývala v Ružinove a malý Ján Max začal s hokejom v klube rovnakého mena. Po rozvoze rodičov sa mama s deťmi na rok odsťahovala do rodičovského bytu v Piešťanoch. Janko pokračoval s hokejom tam a pridala sa k nemu aj Miška. Rodinu stále lákala Bratislava, a tak po čase sa tam opäť sťahovali. Tentoraz do našej Dúbravky.

BRÁNA A OBRANA

„Ani sme sa poriadne nepresťahovali a už ma Miška a Janko otravovali, aby som zavolała do HOBY. Na druhej strane telefónu bol Ľubomír Liška, ktorý ich okamžite pozval na tréning. Hneď som to oznámila deťom. Ich nadšenie bolo také veľké, že prvého tréningu HOBY sa už nemohli dočkať,“ povedala ich mama Daniela, ktorá v minulosti bola rýchlostnou kanoistkou, kde dosiahla niekoľko pozoruhodných výsledkov. Trénovala napríklad s A. Szabom, J. Bačom či so súrodencami Erbanovcami.

V HOBE začali v predprípravke, potom prešli do prípravky, kde ich trénoval aj vyššie spomínaný Ľubomír Liška. Dnes sú prvý rok v družstve piatakov.

Janko je brankárom, i keď niekoľko rokov bol útočníkom. Prečo sa rozhodol zabráňovať gólom ako ich strieľať? „Raz sme hrali proti rodičom a ja som sa rozhodol, že to skúsím v bránke. Zapáčilo sa mi to, a tak som zostal

Miška a Ján Max s manou.

v bránke,“ vysvetlil nám. „Sú to deti s najlepšou dochádzkou. Kamarátske, poslušné, poctivé a veľmi snaživé. Radosť ich trénovať,“ hovorí o deťoch Ľubomír Liška. „Janko rád chytá a aj strieda góly. Miška je typická obranárka, ale určite vie aj zaútočiť i strelíť gól. Pred rokom sme odohrali veľmi pekný minihokejový turnaj vo Viedni za účasti 10 tímov. Miška sedem sekúnd pred koncom strelila víťazný gól

v súboji o tretie miesto. Janko je v bránke veľmi pohyblivý. Výškou postavy asi nebude nikdy vynikať, ale na brankára je veľmi pohyblivý a rýchly.“

A ich mama? „Sprevádza ich na každom, naozaj každom tréningu, či zápase. Je ich veľká opora a zároveň učí deti rešpektovať trénerov. Veľmi vhodne komunikuje. Nemieša sa trénerom do práce, ale zároveň sa pýta, ak niečomu nerozumie. Fakt sú super,“ dodáva Liška.

CHÝBA UŽ AJ VSTÁVANIE NA ĽAD

Miška a Janko, rovnako ako ich spoluhráči, ktorým tiež veľmi chýbajú spoločné tréningy na ľade, trénujú od 19. decembra doma online a takto udržiavajú kontakt s trénermi. Robia drepy, krátke šprinty, brušáky a ďalšie veci, ktoré im dovoľujú obmedzené podmien-

ky. Keď u nás ešte nebol Covid-19 tak dvakrát týždenne trénovali skoro ráno. Pochopiteľne na zimný štadión ich vozila mama Daniela, ktorá spomína: „Niekedy sme si všetci traja aj pohundrali, že musíme vstávať o pol piatej. Priznávam, že všetkom by nám to dnes nevadilo a už sa všetci veľmi opäť tešíme na ranné stávanie. Verím, že tento stav, ktorý momentálne je, už nebude dlho trvať. A určite už nebudeme hundrať. Aj nám rodičom chýbajú tie spoločné stretnutia počas tréningov a zápasov doma či vonku. Sme naozaj dobrá partia a stretávame sa aj mimo ľadu. Chodíme spolu na chaty a tiež organizujeme občasnú grilovanie. Veľmi

si vážim, že mne ako rozvedenej matke pomáhajú, keď nemôžem ísť pre nich po tréningu. Veľmi mi tiež pomáha aj starší syn Martin. Už je plnoletý a má vodičský preukaz. Keď je treba a môže, odvezie ich na tréning a po ňom domov. Všetci traja sú moje zlatička a som veľmi rada, že ich mám.“

Pochválila, že okrem učenia a online tréningov, jej deti doma aj pomáhajú. Napríklad povysávajú, nakúpia, vyvenčia psíka či vynesú smeti. Keď im to dovoľí čas a počasie, tak všetci spoločne, najmä počas víkendov, chodia na vychádzky do prírody v blízkosti. Pochopiteľne spoločnosť im robí psík

Bandy. Mama nemá s mladými hokejistami problémy so stravou. Podľa nej majú najradšej mäso na šťave a kurča s ryžou a kompótom. Na raňajky jedia müsli, Miška má rada aj pudिंग s piškótami.

OD TANCU K HOKEJU

Janko, ktorý pred hokejom sa venoval tancu, má jasno v tom, čo by chcel v tomto športe dosiahnuť. „Túžim hrať NHL a ísť na MS,“ povedal nádejný brankár, ktorý sa nám zveril aj s tým, že už sa nevie dočkať, kedy sa dostane opäť na ľad. Na Vianoce totiž dostal novú vyrážačku a lapačku, ktoré zatiaľ využíva len doma, keď mu Miška hádže loptičku. Tá zatiaľ nevie dokedy vydrží pri hokeji a preto nemá plány do budúcnosti.

Vplyv klubu a trénerov má veľký význam na výchovu mladého hokejistu. A samozrejme aj rodič na výchovu a vývoj talentovaného hráča. Ako vníma mamička Miška a Janka, žiakov ZŠ Sokolíkovej, športový riaditeľ HOBY Bratislav Semančík?

„Mamička je pre Mišku a Jána Maxa veľkou oporou. Ak boli ešte v predprípravke a družstvo nemalo ešte vlastnú šatňu, pomáhala deťom nosiť výstroj a hokejky. Je veľmi obetavá a starostlivá. Taktiež je ochotná v skupine rodičov, ale aj trénerov poradiť a pomôcť. Učí svoje deti tým správnym smerom a návykom. Sleduje tréningy, zápasy, chodí na turnaje, teší sa z úspechov svojich detí, ale aj z úspechov ostatných Hobákov.“

HOBA BRATISLAVA

- ▶ Hokejový klub píše históriu od 1991.
- ▶ Klub má predprípravku, prípravku, mladších, starších žiakov, kadetov, dorast aj juniorov.
- ▶ Trénuje na Zimnom štadióne na Harmincovej.